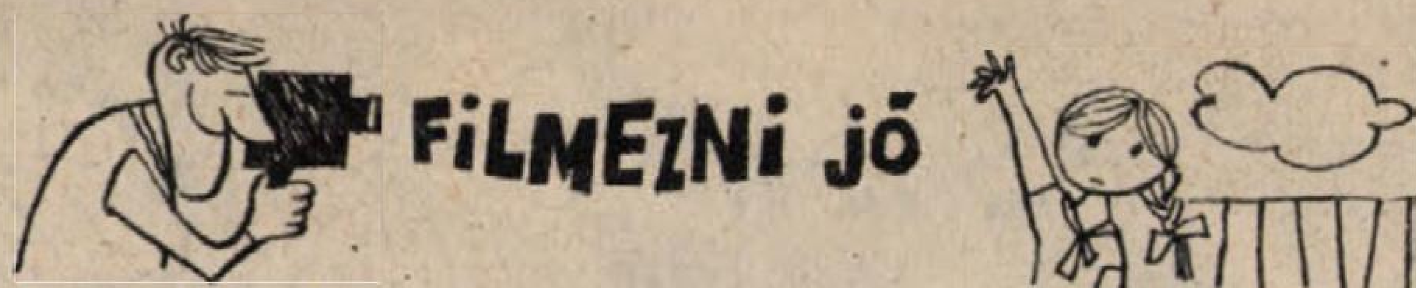
XIX. évfolyam 28. szám Ára: 1 forint 1963. július 11.

ISMERT SZÓLAMOK

— Írja, szerkesztő elvtárs... Az idei év januárjához viszonyítva strandunk látogatottsága nyolcezertizenhat százalékkal növekedett!

(Revünk a 8–9. oldalon)

Június 20. Hosszas habozás után megvettem az amatőr filmfelvevőgépet. Príma optika, szellemes konstrukció. Vasárnap megcsinálom első filmemet.

I.

Június 24. Az egész családot kivezényeltem az ágyból. Első filmem címe: Vasárnapi séta.

A film rövid leírása:

1. Bárányfelhők az égen.

2. Gép lecsúszik a ház homlokzatára, majd a számtáblára: Sompolya utca 2. Schnitt.

3. Kapu kinyílik. Kilép a feleség, első gyerek, második gyerek. Schnitt.

4. Feleség lába, egyik gyerek lába, másik gyerek lába, jelkép, hogy felszállnak a villamosra. Schnitt.

5. Kislányom jön lefelé a Margit-hídról a szigetre. Előbb teljes alak, majd mellkép, végül az arca. Schnitt.

6. Nő kutyát sétáltat a szigeten. Kutya a farkát csóválja. A nő totálban. A kutya totálban. A farka totálban Schnitt.

7. Kajakosok a vizen. Kajakosok ráúsznak a képre, a gép a kajakosokra. Schnitt.

8. Margitsziget, kijárat. Búcsú a szigettől. Távolban villamosok. Feleség búcsút int, első gyerek búcsút int, második gyerek búcsút int. Én búcsút intek. *(Addig a fiam fogja a gépet, a lányom viszont bőg, miért nem ő, mire nyaklevest kap.)* Mindenki integet a korlátra hajolva.

II.

Június 30. Előhívták a filmet, és levetítettük. A család áhítatos csöndben nézte. Címe: Vasárnapi séta.

A film rövid leírása:

1. Herélt fekete kosok az alagútban. Schnitt.

2. Földrengés a Sompolya utcában. A ház jobbra-balra ugrál, mintha tvisztelne. – Számtábla: Olvashatatlan aláírás sk.

3. A feleségem helyett Ubrik Borbála kilép a kapun. (Gyerekeim, új anyát kaptatok!) Az anyjuk is új gyereket. Schnitt.

4. Három pár vaskos szaladé kúszik a villamos lépcsőjén. Schnitt.

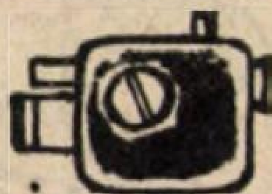
5. A kislányom hajából a masni jön lefelé a hídról. A masni önálló életet él. A masni távolról, közelről, premier planban. (Schnitt.)

6. Egy nő valamit vezet. Kutyafarok helyett ázalékállatkák tekergőznek egy mikroszkóp lencséjében, majd osztódással szaporodva betöltik a képmezőt. Schnitt.

7. Teljes feketeség. Még mindig teljes feketeség. Feneketlen feketeség. Schnitt.

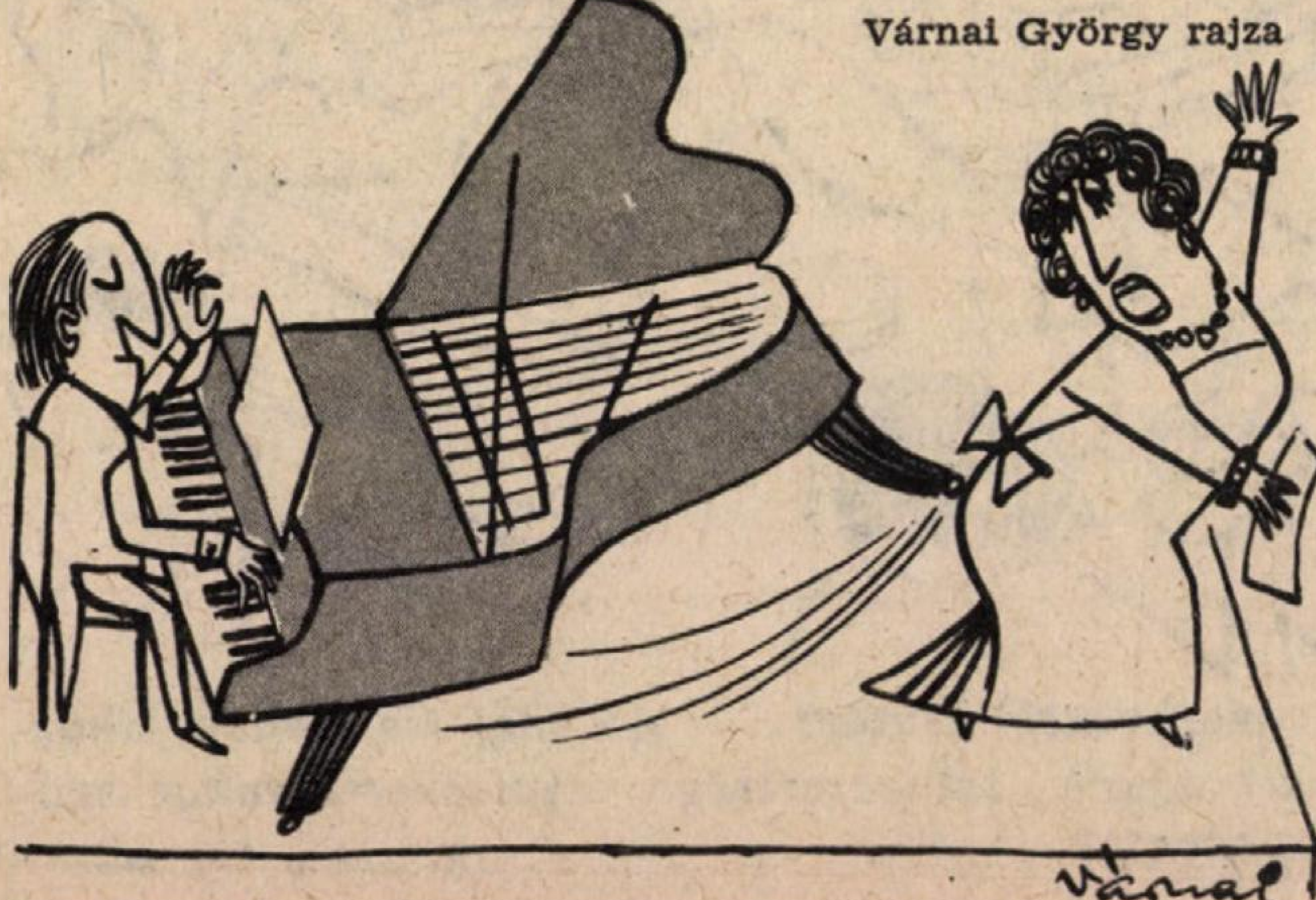
8. Valami dereng. Durván nyakonvágom a kislányomat, mire integetni kezd. A Margithíd korlátjának rozsdamarta balcsücske. A fiam hüvelykujja az előtérben.

Novobátzky Sándor

Kritika

Várnai György rajza

HADICSEL

Fél évvel ezelőtt vásároltam egy nagy doboz háztartási Genitivuszt, hazavittem, felbontottam és boszszankodva tapasztaltam, hogy penészes. A boltban nem akarták visszavásárolni, beírtam hát a panaszkönyvbe, hogy a vásárolt Genitivusz penészes volt. Aztán vártam rá a választ, de nem érkezett rá semmiféle válasz.

Napirendre tértem hát felette, s eszembe se jutott a dolog, hanem két hónap múlva megint szükségem volt egy Genitivuszra, vásároltam ezért egy dobozzal belőle. Otthon kinyitottam: ez most pimpós volt és a szélei kicakkosodtak.

Haragra gerjedtem ekkor és egy cikket kanyarítottam arról, hogy legutóbb penészes Genitivuszt kaptam, most meg pimpósat, és kicakkosodott a széle, miért készítenek ilyen Genitivuszt?

Vártam a cikkre a választ, de nem érkezett. Szerettem volna pedig beszélni illetékesekkel, ám hiába, ha nem jelentkeztek a bíráló megjegyzésre.

Miután alaposan kimérgelődtem magamat, vettem egy doboz Genitivuszt a mintaboltban, hátha ott jóminőségűt kapok. Ez is rossz volt: összeszáradt és mállott. Nagyon dühös voltam most már, és az illeté-

kes minisztériumhoz fordultam, utasítsák a Genitivuszt gyártó vállalatot arra, hogy válaszoljanak reklamációmra, és adjanak elfogadható magyarázatot panaszaimra. A minisztérium rögvest felelt, igazolta levelem vételét, és közölte, hogy bírálatomat továbbította. Türelmetlenül vártam a fejleményeket, de semmi sem történt, az illetékesek rám sem hederítettek, lapultak, mint a Genitivusz a dobozban.

Álmatlan éjszakákat virrasztottam át most már, azon töprengve, hogy mégis, milyen módon ismerkedhetnék meg a Genitivusz gyártóival, hogy juszt is szót válthassak velük. Végül is remek ötletem támadt.

Leültem, és egy cikket írtam arról, hogy négylábú Genitivuszt találtam egy dobozban, holott nem is vásároltam már hosszú idő óta Genitivuszt, az egészet az ujjamból szoptam ki.

Már másfél órával a cikk megjelenése után szólt a telefonom. A gyár titkársága hívott, felszólítva, hogy negyedórán belül közöljem velük, hol találtam négylábú Genitivuszt, és azonnal mutassam fel a dobozt. Azt feleltem erre, hogy egyelőre a közeli napokban nem érek rá a Genitivuszokkal foglalkozni, de majd alkalomadtán visszahívom őket. Ezt követő-

leg öt perc múlva egy névtelen telefonáló piszkos rágalmazónak nevezett, akit megfelelően fel fognak pofozni, további két perc múlva a minisztérium telefonján kerestek, nevezzem meg, hol és mikor vásároltam négylábú Genitivuszt, melyet a hozzájuk tartozó üzem gyártmányáról állítottam.

Másfél percre rá értesítettek, hogy a vállalat sajtópert indított ellenem a Genitivusz nevű készítményükről írt valótlan állítás miatt. Elégedetten tettem le a telefont, lám, nem okoskodtam rosszul. Miközben elveszítem a sajtópert, találkozhatom az illetékesekkel, mint a vád képviselőivel, s megkérdezhetem tőlük, hogy miért penészes a Genitivusz, miért mállik és cakkosodik a széle!

Somogyi Pál

Hátha valaki nem ismeri

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

Megszólal egy lakásban a telefon. A nagymama veszi fel a kagylót.

– Nincs itthon a fiam – mondja.

– Tessék felírni, hogy Balog kereste.

– Nem jól értem.

– Majd betűzöm. B, mint Béla, A, mint Aladár, L, mint Lajos, O, mint Olivér, G, mint Gábor. Tetszett érteni?

– A keresztneveket mind megértettem, most tessék a vezetéknevet is bediktálni.

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

NYAKKENDŐ

Áll a pincér a budai étterem teraszán, arcáról, homlokáról, tarkójáról verejték folyik. Nem csoda. Árnyékban harminckét fok a meleg, de ebben a hamis árnyékban, a ponyvatető alatt, bizonyosan több. Mert a nap a ponyvát süti, s az a fényt nem, de a meleget továbbadja. Röviden: nagyon meleg van. És fél egy óra, még a szaladgálás kezdetét se vette.

A pincér elegáns. Hófehér kabát, fehér ing, fekete nyakkendő. Nyakkendő! Nyakkendő, mely szorosan összefogja a gallért természetesen. Nézni is rossz. Inkvizíció. Brrr!

— Mondja, kérem — szólok hozzá őszinte részvéttel —, hogy bírja ki a zárt gallért, nyakkendőt ebben a hőségben?

— Nehezen — feleli készséggel —, de muszáj. Elsőosztályú üzem vagyunk, tetszik tudni. Előírás.

No, ha előírás, nem folytatom a témát — gondoltam magamban —, nem tehet semmit, szegény feje. A jól vasalt, tiszta, kihajtott fehér ing ebben a melegben ugyan bőven megbocsájtható lenne, de az előírás — előírás.

— Legyen szíves, hozzon nekem egy hosszúlépést, de hideget.

Finoman biccent, ahogyan egy elsőosztályú étteremben illik, és eltávozik. Kisvártatva jő vissza, leteszi a hosszúlépést, karcsú elsőosztályú üvegecskében. Reflexszerű mozdulattal megfogom az üveget. Meleg. De hátha csak az üveg? Töltök, kortyintok.

— Dehiszen ez meleg!

Elsőosztályú mosollyal felel:

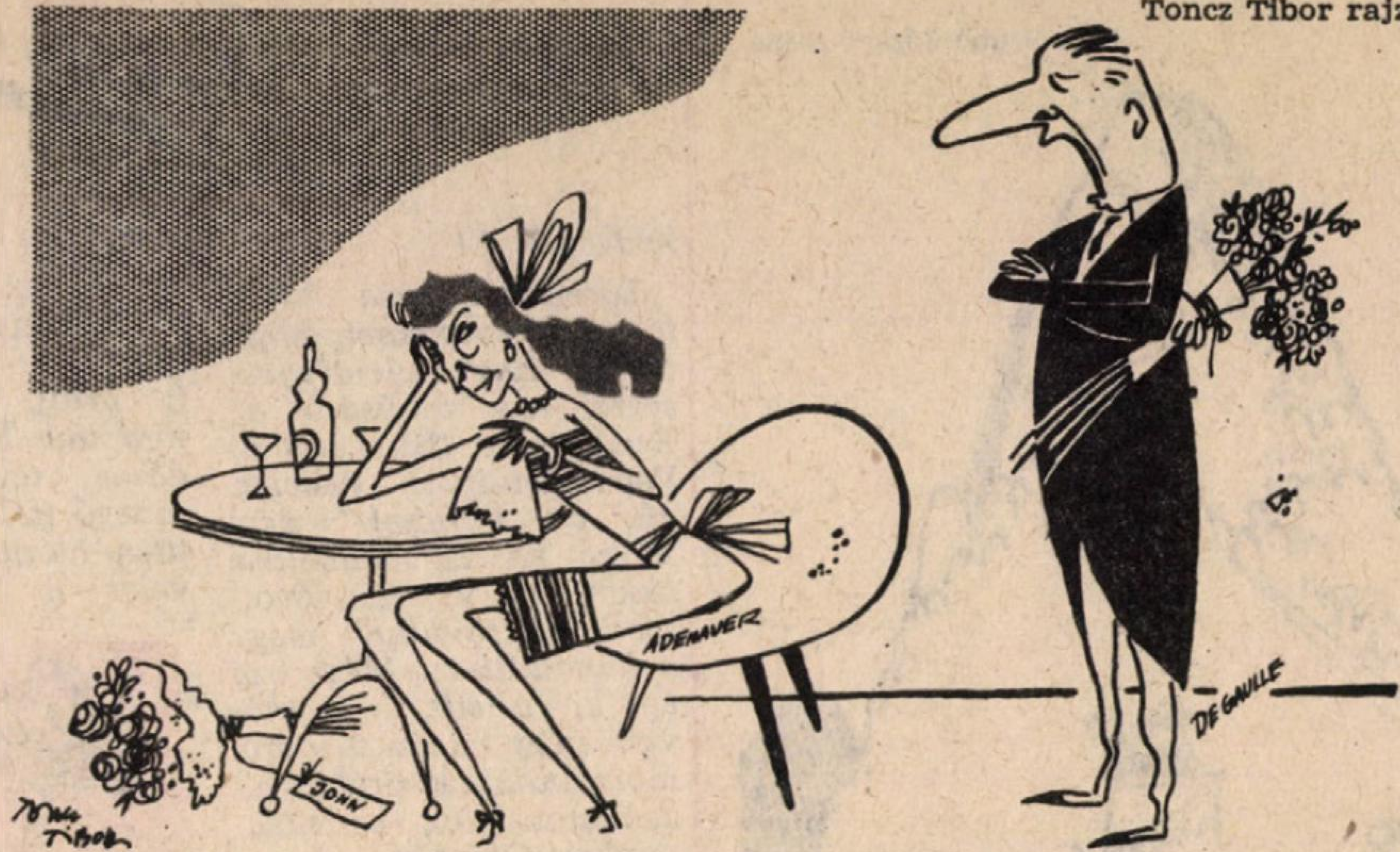
— Sajnos. Nincsen jegünk, kérem tisztelettel.

Jég nincs. Nyakkendő van. Elsőosztályú nyakkendő. Pedig az igazán elegáns pincér nyáron az italhoz jeget hord, nem pedig nyakkendőt.

(t)

Szemrehányás

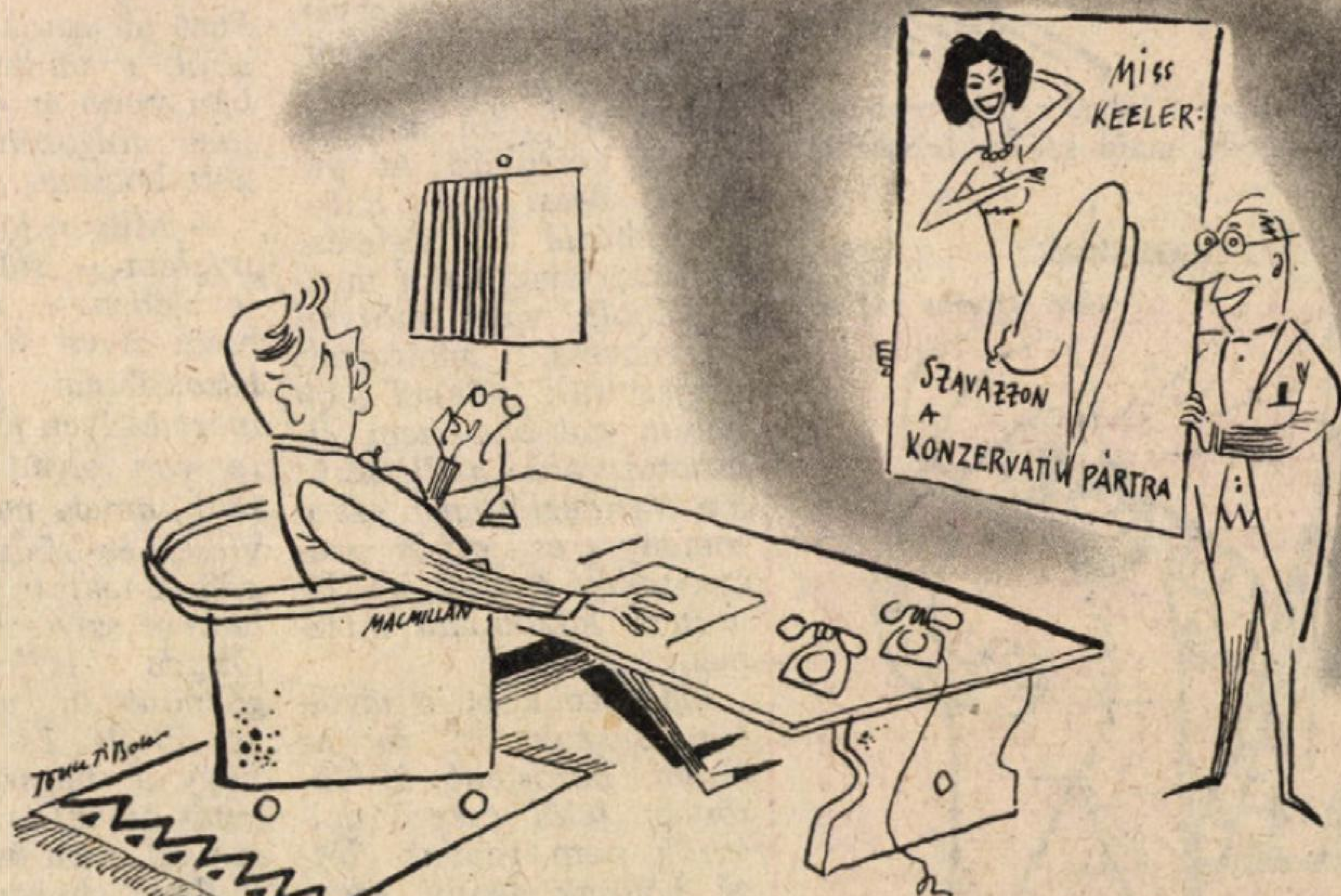
Toncz Tibor rajza

De Gaulle: Egyszerűen nem értem, hogy mit eszel ezen a Kennedyn?...

Veszett fejsze nyele

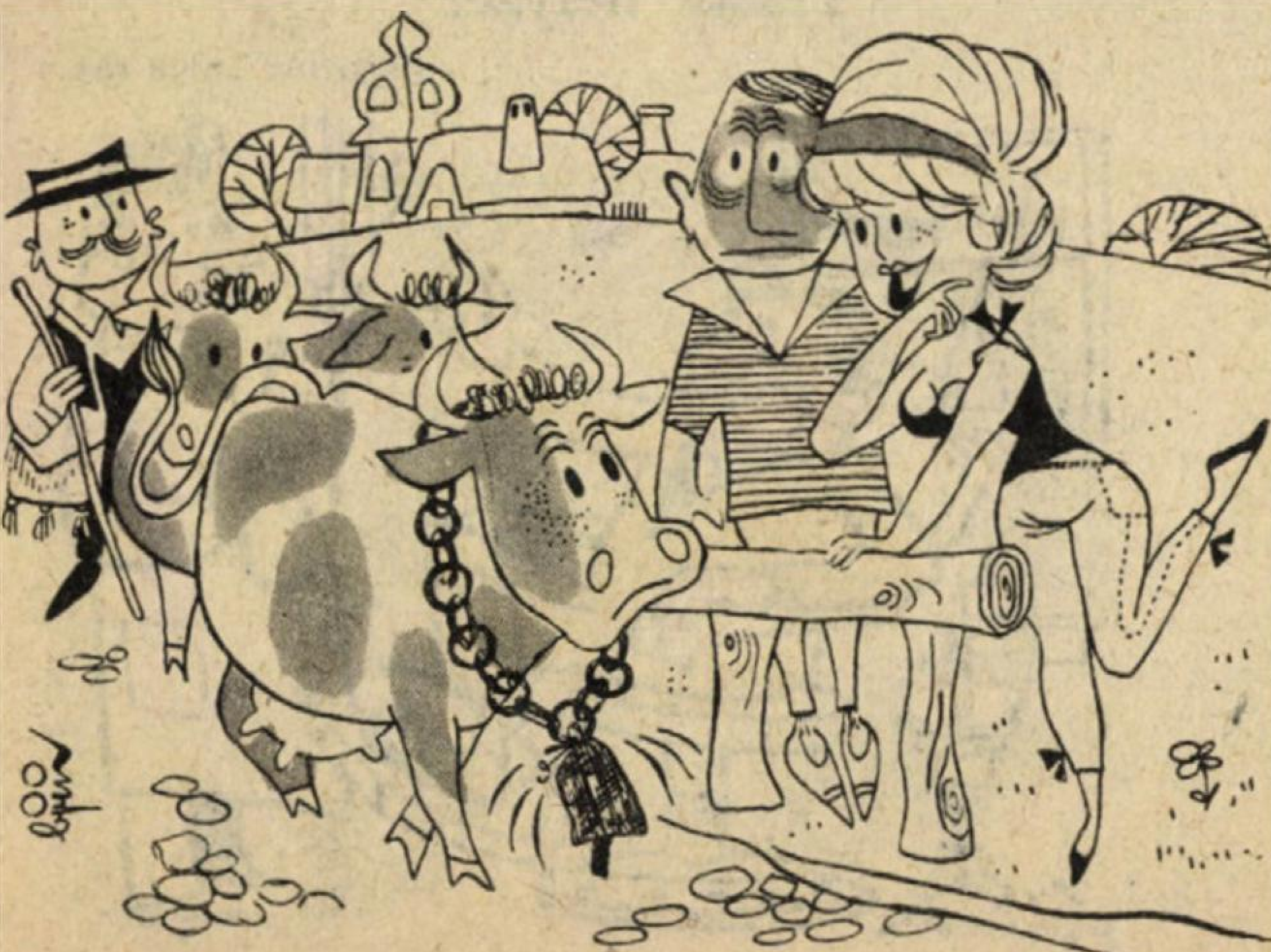
Toncz Tibor rajza

– Van egy tippem, miniszterelnök úr! Ha ez a hölgy úgy tetszett Profumónak, talán tetszik a választóknak is...

Van ízlése...

Balázs-Piri Balázs rajza

– De cuki ez a nyaklánc! Vegye meg nekem, Jenőke!

MINDENFÉLE

Alattomos dolog valakit a háta mögött dicsérni.

*

Az úsznitudás minden hal számára kötelező.

*

Vajon a Nap tudja-e, hogy mi minden forog körülötte?

*

A tudomány olyan rohamosan fejlődik, hogy az emberi agy nem képes lépést tartani vele.

*

Kérés egy szerény emberhez: amit nem kívánsz magadnak, legalább kívánd másoknak!

*

Mennyi előleget kaphatott Homérosz az Iliászra?

F. L.

Példás tervezés

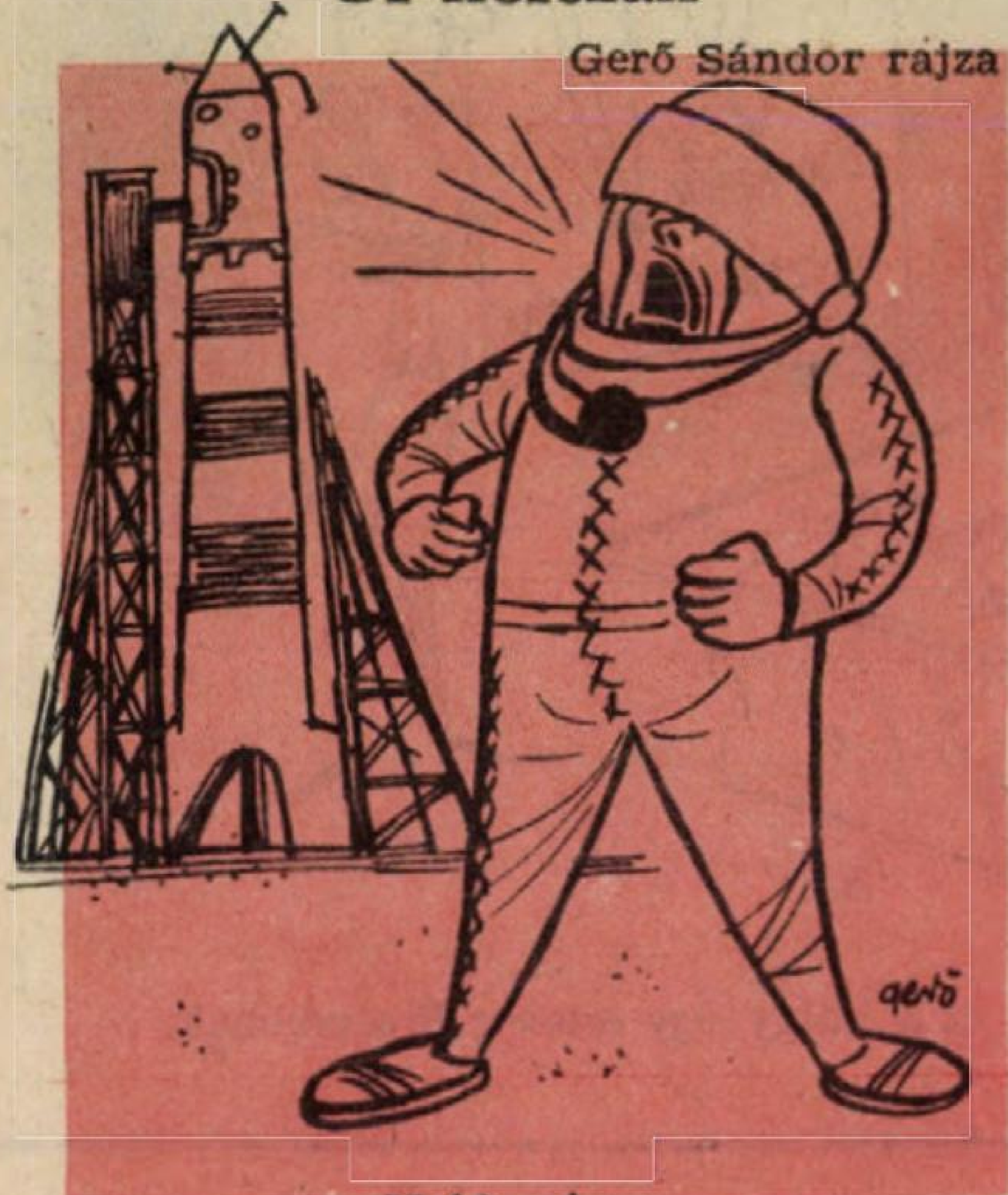
Szűr-Szabó József rajza

– Miért nincs ez a kilátó a hegy tetején?
– Légy nyugodt, majd később felviszik!

Űr-korszak

Gerő Sándor rajza

– Kabinos! ...

LEVÉL a mozgó snapszbutikról

Kedves F. J.!

Levelében arra hívta fel a figyelmemet, hogy milyen nagy leleményességről tesz tanúságot az Észak-Budai (III. kerületi) Vendéglátóipari Vállalat. Ha a „kuncsaft" nem megy be az italboltba, akkor a V. V. jóvoltából a röviditai megy a kuncsafthoz. Méghozzá egy kivénhedt, öreg autóval, négy kereken járó, mozgóbüfének titulált alkalmatosságon, az utcasarokra Óbudán.

És ráadásul nem is akármilyen sarokra, hanem olyan forgalmas sarokra, ahonnan a dolgozók a szélrózsa minden irányából sietnek munkába. TEFU, téglagyár, textilüzem, porcelángyár, asztalosüzem és más munkahely dolgozói áthaladnak a Vörösvári út végén, a Bécsi út és a Fehéregyházai út szögletén. Itt horgonyoz le a mozgóitalbolt, vagy ahogyan ön nevezi, „motorizált snapszbutik". Ennél jobb helyre valóban nem állíthatta volna a III. kerületi Vendéglátóipar ezt a tömény- és egyéb szeszesitalok árusítására létesített közhasznú intézményt.

Ide futnak be a távolsági buszok is, és az Üröm, Borosjenő és Vörösvár felől érkező dolgozók nem tudnak eléggé hálásak lenni azért, hogy reggel hat óra előtt vidáman benyakalhatnak egy-két féldecit már akkor, amikor még az italboltok zárva vannak.

Túlzott dicsérettel illeti ön az egyébként is mozgékony vendéglátóiparunkat. Lelkesedéssel ír arról, hogy délután már más helyen végzi áldásos tevékenységét a mozgó italbolt. A Kórház utca–Flórián tér szöglete, vagy a Kórház utca–

Piac tér sarok az a hely, ahol a kánikulai melegben várja az óbudai üzemek dolgozóit a motorizált kocsma.

– Milyen jó is ez a kényelem – sóhajt ön fel levelében. – Milyen jó, hogy ilyen figyelmes az Észak-Budai Vendéglátóipar! Milyen jó, hogy végre van olyan mozgóbüfénk, amely nem a szendvicsek és hűsítő italok eladását tekinti fő céljának, hanem szívesebben árusít Óbuda legforgalmasabb gócpontjain minél több röviditalt. És milyen jó, hogy a snapszbutik válogatás nélkül mindenkit kiszolgál, nem úgy, mint az italbolt, ahol már a pénztárnál megtagadják a blokkot a részeg kuncsafttól.

Ez a túlzott lelkendezés azt a gyanút ébreszti bennem, hogy valamiképp talán ön is érdekelt a motorizált snapszbutik működésében. Nem javasolná különben a takarékosságot még a vízzel is, és az önköltségcsökkentést a snapszos üvegpohárkák öblítésénél. Ön szerint elég lenne a mosogatáshoz egy fél vödör víz is, miért pazarolnak el erre a mozgó büfé tisztasági felelősei egy egész vödör vizet. Méghozzá állóvizet – vödörben, ismételt mártogatással! Feltevésem szerint néhány jelmondatot is azért ajánl ön levelében, hogy minél több üzletfelet szerezzen az óbudai motorizált snapszbutiknak. – Hogy törekvése ne legyen hiábavaló – szíves felhasználás végett –, ezúton továbbítok néhányat az ön jelmondataiból az Észak-Budai Vendéglátóiparnak. Íme:

„Motorizált snapszbutikkal is küzdjünk az alkoholizmus ellen!"

„Ki a töményszesszel az utcára! Közel a gyárhoz, ha már oda be nem engedik!"

„Igyék a magyar már kora reggel, hogy erőt gyűjtsön napi munkájának elvégzéséhez!"

„Teljesítsük a tervet töményszeszben is!"

*

Avagy talán ön gúnyból írta a levelét?!

Földes György

Népszerű a bukósisak

Balázs-Piri Balázs rajza

Tiszta helyzet

Schwott Lajos rajza

– Itt nyugodt vagyok. Tudom, hogy ki fúr...

Várom a fát

– Igen, fiacskám, egész nyugodtan bemehetsz dolgozni. Én majd szépen megvárom a fát, és mindent elintézek. Persze, hogy nem felejtek el borravalót adni. Igen, pacákonként egy tízest. Elvégre nem lopjuk a pénzt. Sajnos. Hehehe. Na, isten veled, fiacskám, és ne izgulj. A férjed még nem komplett hülye. Remélhetőleg. Vigyázz az autóbuszon!

Hát igen, akkor most megvárom a fát. Telefonon megígérték, hogy délelőtt hozzák. Ha nem jön közbe valami. De sok minden közbejöhet. Például egy óránként 116 kilométer sebességgel haladó anticiklon. Vagy pánikszerűen áttérünk a villanyfűtésre, és a már útban levő kocsikat szikratávírón visszarendelik. Hehehe.

Tulajdonképpen bármelyik pillanatban megérkezhet a fa. Hosszabb munkába már nem érdemes belefognom, mivel rossz érzés lenne félbeszakítani. Rövidebb munkám pedig pillanatnyilag nincs. A rádiót nem nyithatom ki, mert attól egyrészt rendszerint elalszom, másrészt nem hallom meg, ha az emberek felkiabálják, hogy: hé, itt a fa!

Remek ötletem támadt: elmélkedni fogok! Pompás időtöltés, és bármikor abba lehet hagyni. Istenkém, milyen rég elmélkedtem utoljára! Mikoris? Azt hiszem, még tavaly, mialatt a fát vártam.

Nézzük csak, legjobb lesz, ha mindenekelőtt részletesen végiggondolom az eddigi életemet. Talán rájövök, hol rontottam el. A hivatalban, az egyetemen, a gimnáziumban, az elemiben, vagy már az óvodában, esetleg a bölcsődében? Ezzel elég hamar kész lettem, mivel cakumpakk, huszonkilenc évet kellett csak sorravennem. S a fa sehol.

Ugy látszik, nem csupán az életemet rontottam el végérvényesen, hanem ráadásul még ezt a délelőttöt is.

Pedig én igazán mindig jót akartam. Elképzelhető, hogy nem bennem van a hiba, hanem a társadalomban. Remek ötlet! Most szépen kiderítem, hol a hiba a társadalomban. Megvizsgálom az emberiség történetét az őstözösségtől napjainkig. Méghozzá nemcsak amúgy vázlatosan, hanem nevekkel és évszámokkal. Ráérek.

Habár a legapróbb részletekkel is igyekeztem behatóan foglalkozni, fájdalom, a világtörténelem sem tartott örökké. Akkor jobb híján fontolgatni kezdtem, hogy mit hoz a jövő. Mi lesz kétezerben, háromezerben, négyezerben, ötezerben, százhetvenkilencezerben ésatöbbi, ésatöbbi. Sajnos, pár milliárd év múlva kihűlt a Nap és a Föld lakosságának át kellett költöznie egy távoli égitestre.

De ott már nem tudom mi történt, mert megérkezett a fa.

Dalmáth Ferenc

Franciaországi helyzetkép

Várnai György rajza

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

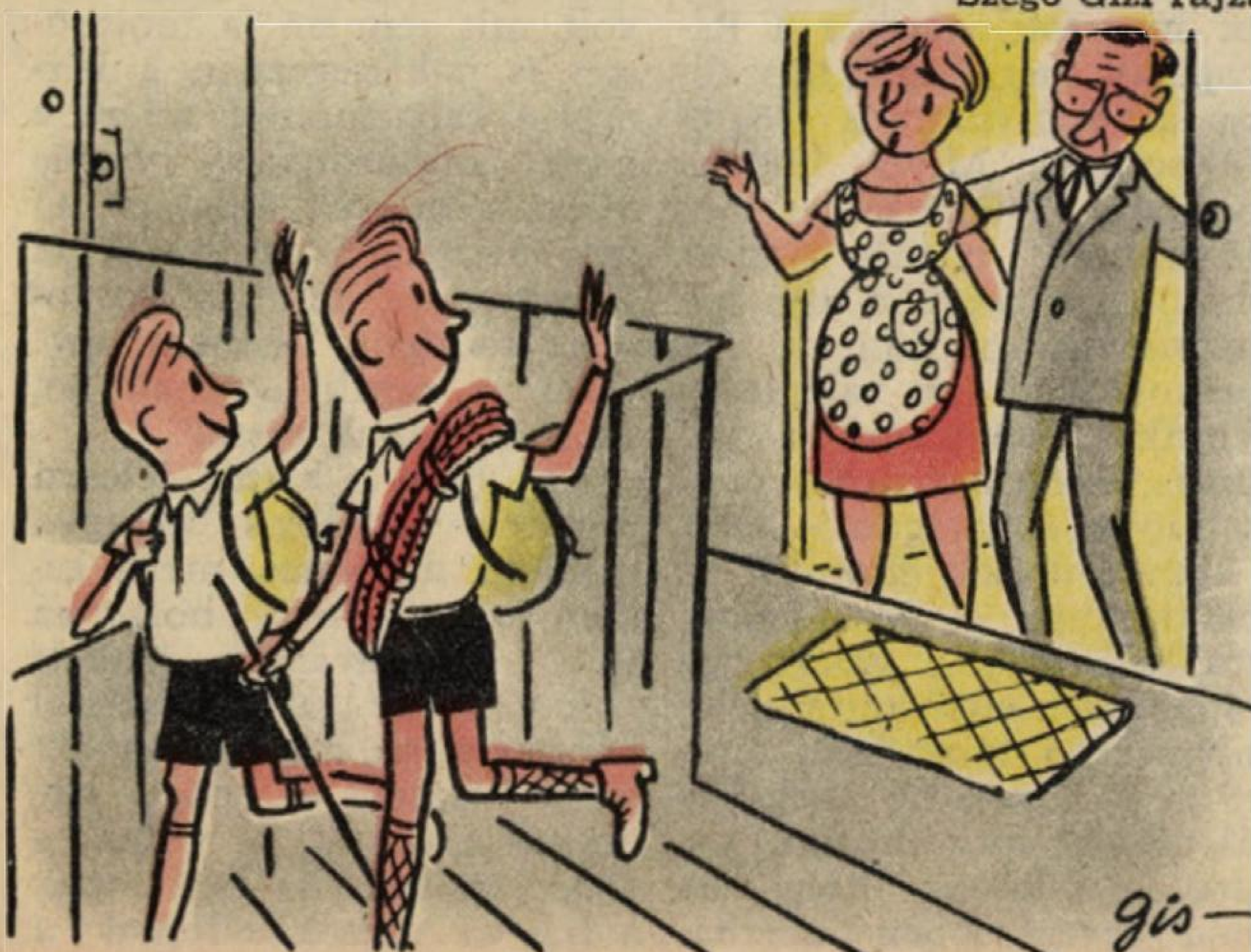
KÉKESI PIHENŐ

A szegény turista Mátrafüredről felgyalogol a Kékestetőre. Ez körülbelül két és fél órás gyalogút. Tikkadtan, fáradtan áhítozik egy pohár bambi, sör vagy szódavíz után. De ott bizony semmit sem kap. Még egy pohár kútvizet sem. Van ott ugyan egy büfékocsi, amelyet a helybeliek közlése szerint a Büfé Vállalat tavaly november óta nem helyezett üzembe. Pedig nemcsak a gyalogos kirándulóknak volna szüksége egy pohár frissítőre, hanem – többek között – a szegény autóbuszvezetőnek is, aki Budapestről csekély pihenőkkel vezeti fel a Kékesre a kocsit. Ez a 30 fokos hőségben nem kis fizikai munkát jelent a kanyargós hegyi úton. Kérem sürgős intézkedésüket, hogy a Kékestetőn, mely a külföldiek kedvelt kirándulóhelye is, hozzájuthasson a fáradt utas egy pohár üdítő italhoz.

Egy Mátrafüredről a Kékesre kirándult szomjazó

„Barlangkutatók"

Szegő Gizi rajza

– A Mátyás-barlangba megyünk, a mentőket ráértek holnapután riasztani!

Szobrokat állítanak fel az iskolák előtt

Balázs-Piri Balázs rajza

Egy hasznos terv

A párbaj

Azért esett reá a választás, mert úgy ismerte a gyárat, mint a tenyerét, mert — nőtlen fiatalember lévén — nem várta haza pontos időre sem asszony, sem gyerek, és mert már több ízben teljesített effajta szolgálatot. Így tehát, amikor lejárt a munkaidő, és a többi műszaki tisztviselő eltávozott, Tódorka Géza az irodaépület emeleti folyosójának ablaka mellé telepedett, s onnan figyelte, mikor érkeznek meg a gyárlátogatók.

Cseppet sem bánkódott afelett, hogy neki kell majd kalauzolnia őket. Sőt, roppant kellemesnek találta, valahányszor egy-egy ilyen vendégcsoport élén végigsétált a műhelyeken. Jó házigazda módján, szívélyesen válaszolt a feltett kérdésekre, a szakember biztonságával magyarázta meg a különböző gépek rendeltetését, a technológiai folyamatok mikéntjét. Örült a vendégek figyelme láttán, és joggal volt büszke, hogy szabatos és tömör előadását milyen szorgalmasan jegyzik a buzgóbbak...

Hopp, már ott is várakoznak egy kupacban a porta előtt. Gyors nyakkendőkötés, frizura igazítás, és futás le a lépcsőkön.

— Szeretettel üdvözlöm önöket a gyár vezetősége és társadalmi szervezetei nevében — kezdte szokásos mondókáját, amikor hirtelen keresztbe állott a szó a torkán... Honnan oly ismerős ez a fekete képű, göndörhajú legény a balszélen?... Nem a Bóna Józsi? Amaz is ráismerhetett, azért mosolyog fülig szaladó szájjal... A nemjóját!... Mégiscsak ő lesz az! A nagyobbik Bóna fiú, aki lecsapta a kezéről Vadasdi Esztikét! Régi kudarc, már az emléke sem fáj, de a kínálkozó alkalmat mégsem hagyhatja kihasználatla-

nul... Megtáncoltatja egy kicsit ezt a beképzelt alakot! Hadd hervadjon le a képéről ez az örökös szívdöglesztő vigyor... Szempillantás alatt született meg a terve.

— Szíveskedjenek idefáradni a rakodótér mellé, itt kisebb a zaj — invitálta a csoportot az udvarnak abba a szegletébe, ahol még tenyérnyi árnyék sem kínált védelmet a kíméletlenül tűző napsugarak ellen. — Mielőtt sétánkat elkezdenénk, röviden felvázolom üzemünk történetét.

És a pokoli kánikulában elkezdte a felvázolást Buchholcz Gersonnál, aki 1862-ben kis javítóműhelyt épített ezen a telken. Aztán részletesen taglalta az ipar általános helyzetét Budapesten, a századfordulón, ezt követően elemezte az első világháború hatását a magyar műgyanta gyártás fejlődésére, majd kemény szavakkal leplezte le a Gyáriparosok Országos Szövetségének ár- és bérpolitikáját az 1929-es világgazdasági válság idején. Hallgatói ekkor már véreres szemekkel, pihegve kapkodtak levegő után, és minden elképzelhető alkalmatossággal legyezgették verejtékező arcukat. Bóna Józsit kivéve! Mert az növekvő érdeklődéssel hallgatta a történelmi visszapillantást, és szorgalmasan jegyzett keményfedelű füzetébe.

— Adod te még alább is! — sziszegte Tódorka, hangosan pedig így szólt:

— Most megtekintjük a meleg műhelyeket. Ezek

két műszakosak, most is dolgoznak. Akinek gyenge a szíve, vagy más okból nehezen viseli el a forróságot, kérem, várjon meg bennünket a kultúrteremben.

Határozott léptekkel megindult a kalander-csarnok felé. Alig néhányan követték. Bágyadtan, elpilledve, és csekély meggyőződéssel. Egyedül a fekete képű Bóna virgonckodott.

Amint átléptek a küszöbön, máris a hőguta kerülgette őket. Csak úgy árasztották magukból a meleget a forró gőzzel működő présszerszámok.

Tódorka nekilátott a pokolbéli masinák szerkezetének magyarázatához. Mire a főtengelyt kerítette sorra, már csak Bóna Jóska állott mellette. Boldogan, csillogó szemekkel. Szinte itta magába a tájékoztatás szavait.

— Te sem bírhatod már soká — vicsorgott magában Tódorka, és közelebb lépett a hősugárzó szerkezethez, hogy az apróbb alkatrészeket is megmutathassa. Nyomában a göndörhajú.

— Ez huszonötöt forog percenként — bökött Tódorka reszkető kézzel valami kis fogaskerékre, aztán ő is forgott egyet. A saját tengelye körül. Elsötétült szemei előtt a világ, és már csak az udvaron tért magához. A földön feküdt, és a Bóna fiú térdelt mellette. Az irkájával hajtott rá friss levegőt.

— Másodszor is te győztél, Jóska — suttogta Tódorka Géza elakadó, kiszáradt nyelvvel.

— Nem Jóska — felelte széles mosollyal a fekete képű, göndörhajú legény. — Én nevem: Raul. Vagyok kubai diák, tanulok Pesten. Tőledtől is sokat tanultam. Kár, hogy te nem bírsz kicsi meleget. Nekünk ez nem kottyanik meg se. Kapaszkodj karomba, többiek várnak kultúrteremben.

Kürti András

FORGÁCSOK

„Forradalmár"

Piros jelzéskor vág menetiránynak,
Zöldkor megáll: nem tartja be a KRESZ-t!...
Ne agitáld, hogy menjen tanfolyamra.
Nem tévedés, de — világnézet ez.

Csak egy kicsit...

Húszéves sincs, de már bíró. Kemény!
Ítélkezik: ezt jól, ezt rosszul tetted...
Hogy felmentsen, csak akkor vón remény,
Ha élt volna — csak egy kicsit — helyetted...

Egy tanulmányra

Isten csodája, hogy meg nem szakad
A sok-sok mondat vad terhe alatt
A vékonypénzű, vézna gondolat.

Antal Gábor

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

ABLAKZÁRLAT

A naptár július kettőt, az óra 8.30-at, a hőmérő 21 fokot mutatott, amikor a Rákospatak megállónál felszálltam a 23-as villamos 5884-es pótkocsijára. Mivel hogy a kocsiban a hőmérséklet még magasabbra hágott, mint odakint, megkértem ifjú kalauznőnket: nyitná ki az ablakot, mert így valamenynyiünket bedunsztol a kánikula. – Nem nyithatom – mondotta álmatagon –, mert a kedves utasok ellopták az ablakkulcsot. – Mondanom sem kell, hogy a válasz egy cseppet sem enyhítette a kocsiban levő forróságot, amiért is a következő megállónál átszálltam a motoros kocsira, gondolván, hogy itt majd levegősebben utazhatom. De tévedtem. Azok a fránya ablakok itt is decembert játszottak velünk. Csukva voltak egytől egyig. Mit volt mit tennem, a motoroson is nekiszegeztem a kérdést a kalauznőnek: miért e nagy zárkózottság, vagyis miért nem nyit ablakot? Ő már nem úgy tussolta el az ablaknyitást, mint a pótkocsis kollégája, hanem így: „ami az egyik utasnak jó, az a másiknak rossz!"

Bár mind a ketten jelesen érveltek, én mégis becsapva éreztem magamat, mert hiszen alig hihető, hogy az FVV népszavazást rendelt volna el az ablaknyitással kapcsolatban, mint ahogy azt sem hiszem el, hogy egy pótkulcs ne akadt volna a végállomáson, ha már azok a fránya utasok ellopták a kulcsot.

(bernáth)

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

VÍZI KUKÁT A BALATONRA!

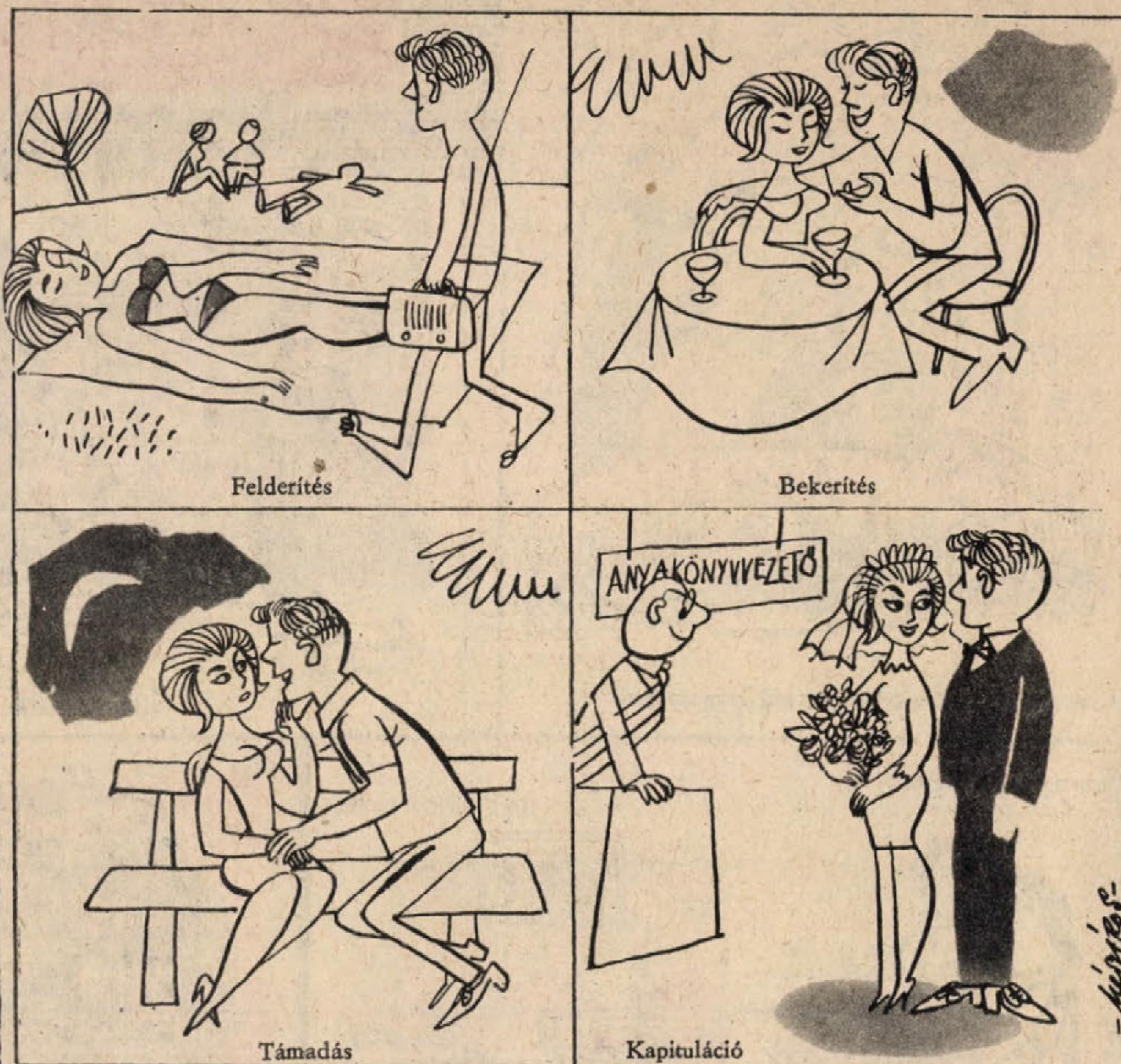
A tihanyi öbölben, mint valami óceánjáró, ringatózva emelkedik magasba a Beloiannisz nevű sétahajó, és várja, hogy utasait visszavigye Siófokra. A part mentén üdülők sétálgatnak, nézelődnek, és figyelik a csodálatos panorámát. Mialatt a hajó lassan benépesül, csendes beszélgetés folyik a nézelődők között. Milyen szép itt minden! – mondja az egyik. – Milyen más, mint Pesten! – egészíti ki a másik, miközben megszólal a kürt, és a hajó lassú méltósággal elindul. És csodák csodája, az eltávozó hajó helyén percek alatt összegyülemlik az a sok papír, gyümölcsmaradék és kenyérhulladék, amit a hajó vidám utasai szórtak a hullámokba, bizonyítékul, hogy itt jártak. Midőn a hajó eltávolodott, az előbbi nézelődő így kiáltott fel: – Látjátok, most meg olyan a panoráma, mintha a városligeti tó partján ülnénk, ahol apró csónakokból ugyanúgy szórják a szemetet a vízbe, mint erről a nagy hajóról…

Balatoni illetékesek figyelmébe ajánljuk: vízi kukát kellene rendszeresíteni a Balatonon.

Szász János
VII., Akácfa u. 59.

Nyári hadműveletek

Mészáros András rajza

Felderítés – Bekerítés – Támadás – Kapituláció

Kánikula

Én?!!

Ugyan kérem! Összetéveszt valakivel.

Éppen én voltam az, aki mínusz harminc foknál kijelentettem – tanúim vannak rá –, hogy jó lenne valamit ebből eltenni arra a kibírhatatlan kánikulára, amikor az embernek felforr az agya. Igen sok rövidlátó, a jövőre nem gondoló ember sopánkodott a hosszú tél miatt, és sóvárogva beszélt a nyárról, de nem én! Még emlékszem rá, egy

februári napon éppen lyukat leheltem az autóbusz jégvirágos ablakára, és elragadtatva néztem a zajló Dunát.

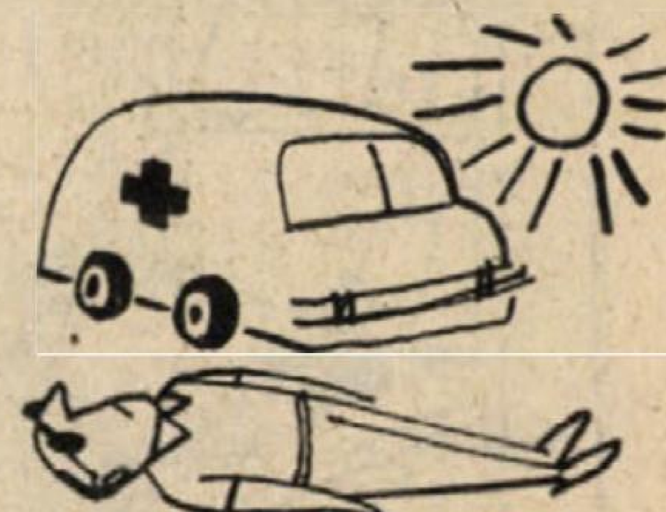
Hát még, amikor megállt a Duna jege! Valahogy olyan királyválasztó hangulatban volt az ember. Szóval, én nem panaszkodtam a hidegre, én nem vágytam erre az ocsmány kánikulára, még magyaráztam is, hogy az ember a hideg ellen tud védekezni, fölvesz három jéger-nadrágot, három pulóvert, beköti a fülét, orrát, sícipőt, bundacipőt, irhabundát, prémes kesztyűt húz, forralt bort iszik, tornázik – de hogy lehet védekezni a meleg ellen? A bőrét nem vetheti le az ember.

Igaz, néha én is panaszkodtam. Például, amikor befagytak a vízcsapok, aggódva mondtam, mi lesz itt nyáron, ha nem lesz víz, hogyan zuhanyoz az ember a szörnyű kánikulában. Bennem volt előrelátás. Még a legvadabb hóviharban is volt egy szorongó érzésem, hogy sajnos, semmi sem tart örökké, még a hóvihar sem, nemsokára itt a hőhullám, és az ember szenvedhet.

Dehogy szidtam én a telet, eszem ágában sem volt. Talán csak azért szidtam, hogy olyan szeszélyes, olyan átmeneti, hét-nyolc hónapig tart mindössze, ahelyett hogy néha nyáron is dühöngene egy kicsit. Ha nem is mindennap, de heti három-négy talajmenti fagy talán csak nem túlzott kívánság. Engem mindig nyugtalanított a szép tél elmúlásának fájó gondolata. Amikor két hétre leállt nálunk a központi fűtés, kijelentettem, hogy visszasírjuk még ezt a vacogást, amikor megvesz minket az isten melege. És amikor egyszer elcsúsztam a jeges járdán, nem ragadtam bele az aszfaltba, sőt puhára estem, annyi minden volt rajtam. Akkor legalább mondhatta az ember, hogy nem kövér, csak vastagon van öltözve, de most mit mondjon?

Dehogy szidtam én a telet, inkább megbecsültem, sőt kevesellttem. Intettem a sopánkodókat, a kapitulánsokat, hogy majd még visszasírják ezt a kellemes, egészséges, száraz hideget! Majd még odadobnák a hőgutájukat egy kis megfagyásért. Sajnos, ilyen az emberi természet. Ami van, azt nem tudja megbecsülni, még a téllel is elégedetlen tud lenni, hálátlanul szidja a fagyhullámot, s csak verejtékezve döbben rá, hogy mit vesztett. Ilyenkor rohan, izzad, könyörög azért a kis jégért, ami télen ott lógott az ereszen, néha még az ölébe is hullott, de nem méltányolta. Most aztán ájuldozhat.

És mennyivel egészségesebbek voltunk télen! Akkor nem fáztunk meg, mert vigyáztunk, de nyáron tönkreteszik az embert a jegelt italok. Kánikulában naponta sok százszor vonulnak ki a mentők, télen erről szó sincs,

a mentőautók nem tudnak kivonulni a hótorlaszoktól. Szegény mentőknek is nyáron kell verejtékezniök ebben a kibírhatatlan katlanban.

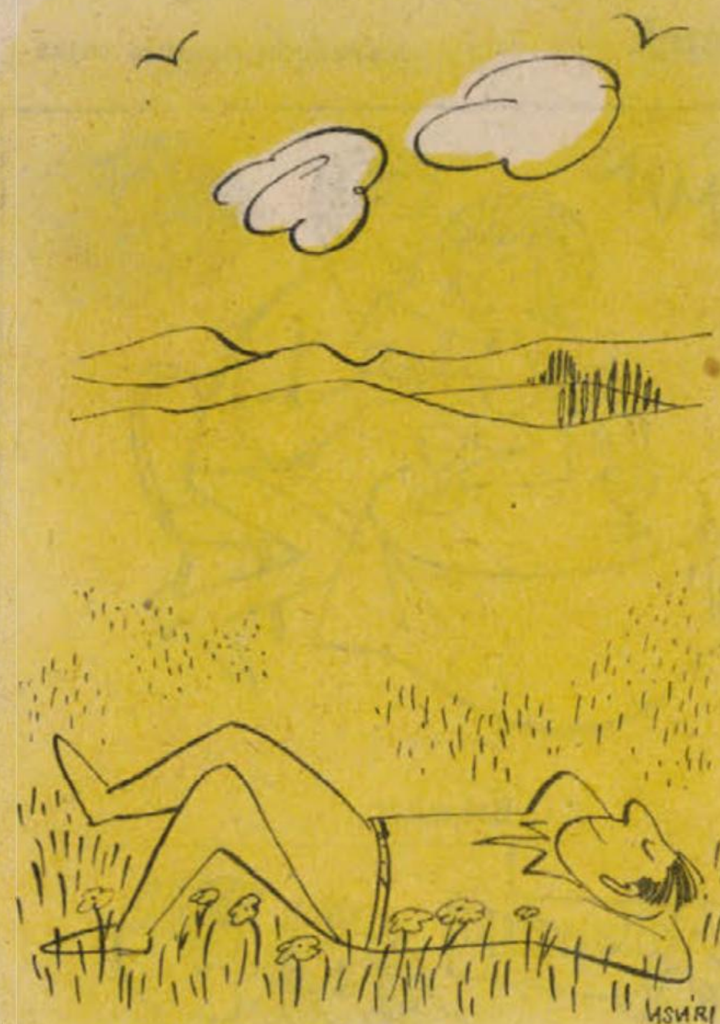
………………………………

Már megint hidegre fordult az idő. Ez nyár?

Feleki László

Ismert szólamok

Vasvári Anna rajza

Csak az nem követ el hibát, aki nem dolgozik

Schwott Lajos rajza

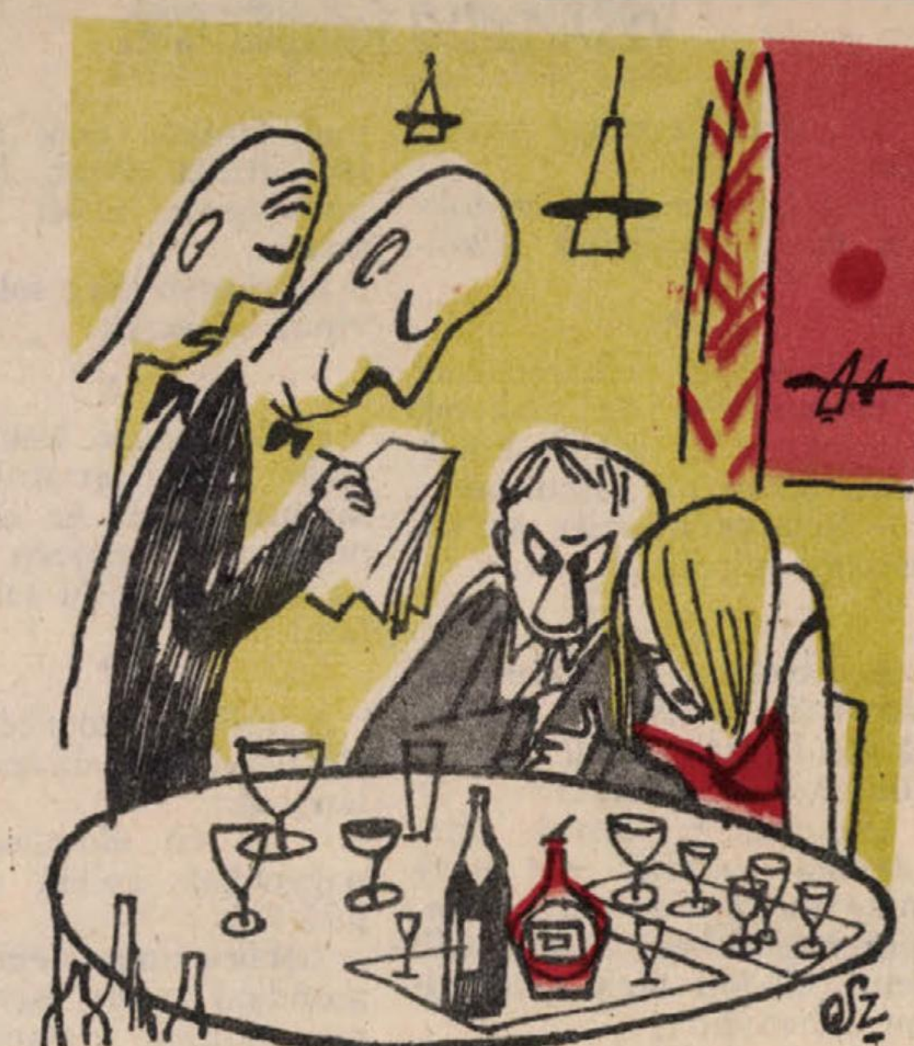
– Szép nagy családja van, Kovács kartárs!
– Szervezés kérdése az egész.

Várnai György rajza

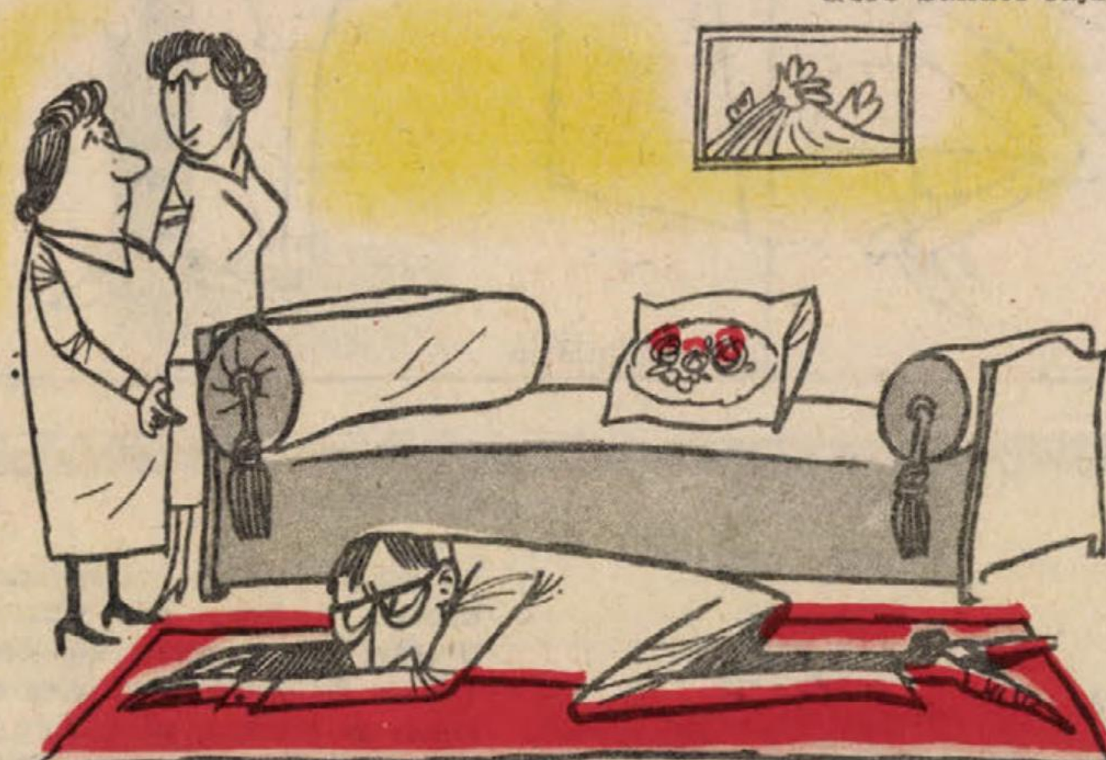
– ... hogy oda ne rohanjak! ...

Szűr-Szabó József rajza

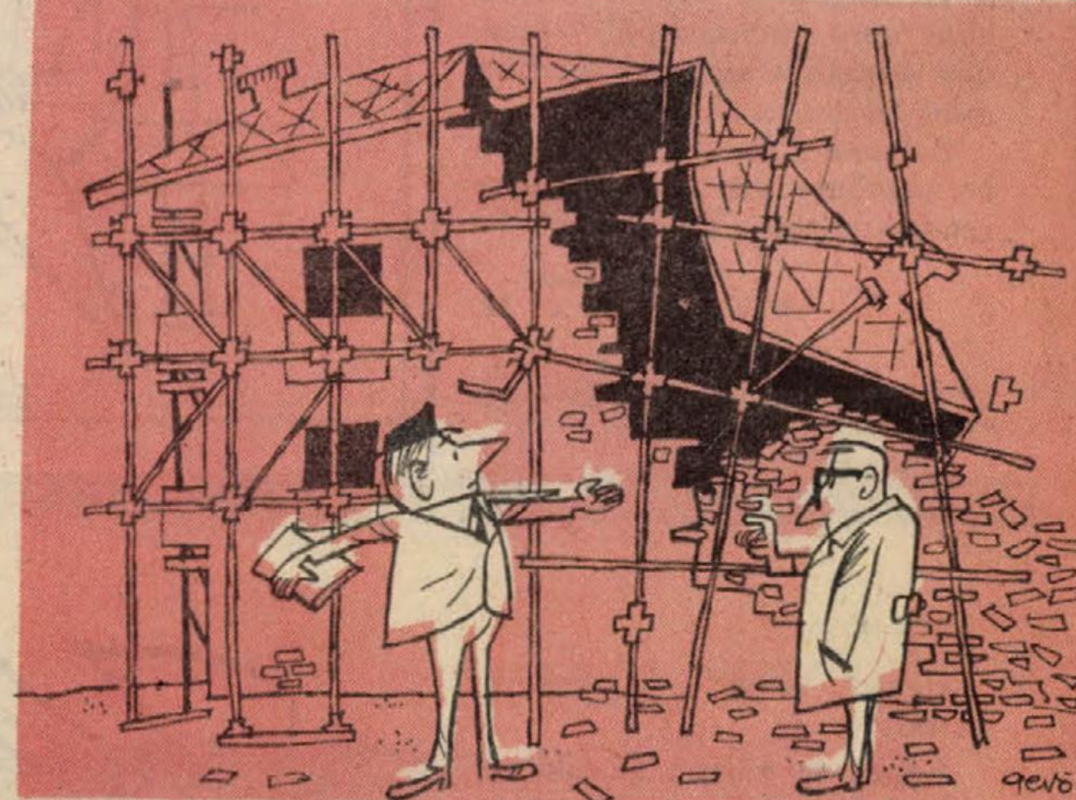
Felszámoljuk a hiányosságokat

Gerő Sándor rajza

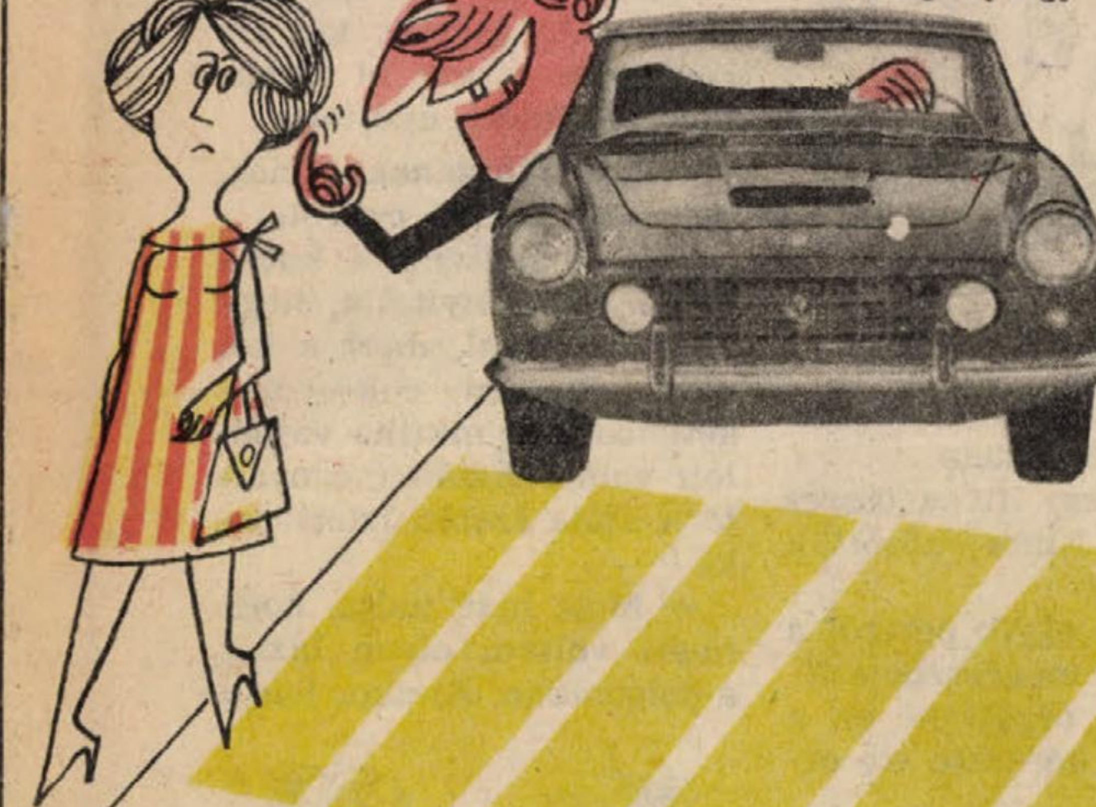
– Fáradt, mint egy kutya.

Gerő Sándor rajza

– Tavaly épült, és már romos?
– Hja kérem, vannak még hibák! ...

Fülöp György rajza

Nyúljunk bátran a fiatalokhoz!

Toncz Tibor rajza

– Kedves lakótársak, nem mondhatok egyebet: a harmadik negyedre be van ütemezve ...

Balázs-Piri Balázs rajza

– Szubjektíve mindent el fogok követni az ügy érdekében, de objektíve, sajnos, semmit sem tehetek ...

Szegő Gizi rajza

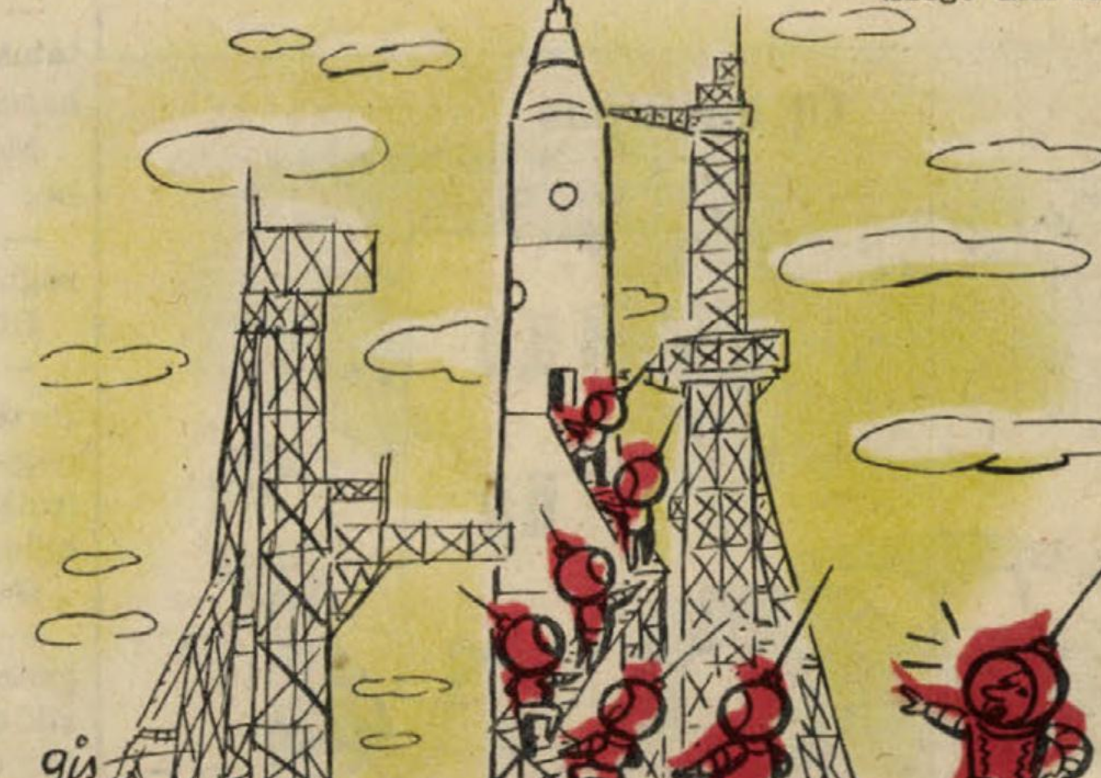
– Mócsingos a hús? Bezzeg negyvenötben örült volna a kedves vendég, ha ilyet kap!

Toncz Tibor rajza

– Tessék majd benézni a jövő héten! ...

Szegő Gizi rajza

– Igyekezzünk a felszállással! ...

Vasárnap a Palatinuson

Két férfi beszélget mellettem:

– Azért van ilyen zsúfoltság, mert a vidékiek felköltöztek Pestre!

*

Vésztjóslóan elharapóztak a táskarádiók. Az emberek nemsokára így fogják kínálgatni egymást a Palatínuson:

– Nem parancsolsz egy kis vattát a füledbe?

*

A hatalmas strandon botrányosan kevés az ivóvíz. Szinte félórákig kell sorbanállni egy-egy kortyért.

Legközelebb hozok magammal hazulról egy nagy üveg szódát, és azt iszogatom napközben. A maradék pedig jól jön majd este privát zuhanyhoz...

*

Egy ismerős mama elkeseredve meséli:

– Lacika minden alkalommal, amikor csak kijövünk ide, direkt elvész, hogy bemondassam nevét a hangszórón.

Szerintem még sokra fogja vinni a gyerek...

*

Csokibarnára lesült fiatalember napolajat árul az arra rászorulóknak. Az eladó színe bizalmat gerjeszt a portéka iránt. Tetőtől talpig reklám!

*

A hullám-medencében köpcös bácsi magyarázza egy kislánynak:

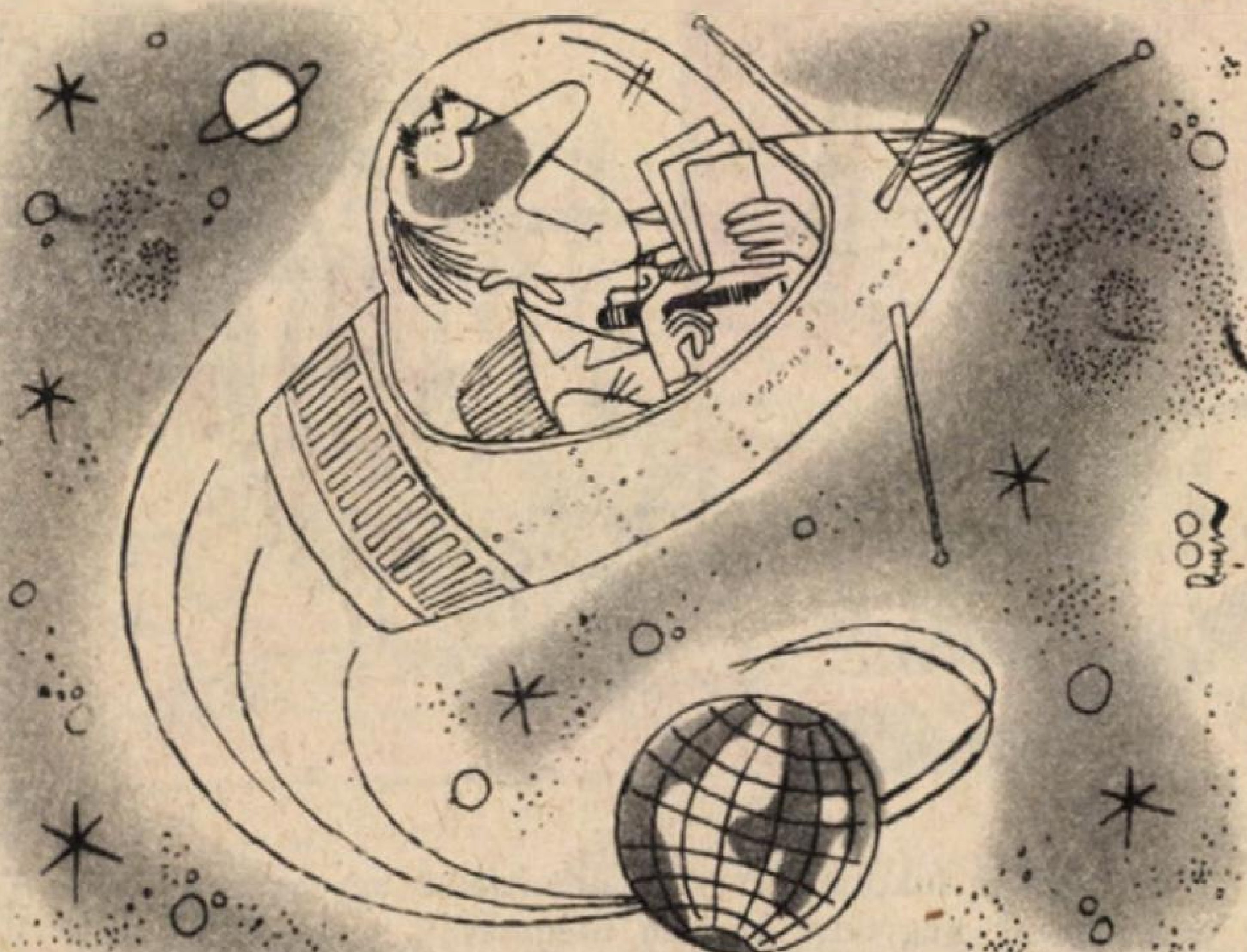
– Az én időmben sokkal nagyobbak voltak a hullámok!...

Többet már nem tudott mondani, mert egy satnya mai hullám átcsapott rajta, és megivott vagy fél liter vizet a régi szép idők emlékére...

(d-th)

A jövő század írója

Balázs-Piri Balázs rajza

– Kimegyek az életbe...

Új autótípus

Balázs-Piri Balázs rajza

KUTYAHARAPÁS

A kutya a földművesszövetkezeti bolt ajtaja előtt feküdt, és én véletlenül ráléptem a farkára. Az ebnek ez nyilván nem tetszett, dühösen vakkantott és a lábamba kapott. Nagy kutya volt, olyan komondorféle, és ha a kutyák útlevelet kapnának, az övébe nyilván azt írták volna, hogy fogai épek. No, ennek a fele se tréfa — gondoltam —, és érdeklődtem, hol találok ebben a faluban orvost. Bevallom, egy kicsit hipochonder vagyok, és örültem, amikor megtudtam, hogy hol a községi orvos rendelője. Az orvos otthon volt, megnézte a sebet, lemosta alkohollal, bekente jóddal, azután tapasszal beragasztotta.

— Semmi az egész — mondta.

— És ha a kutya veszett volt? — kérdeztem.

— Ismerem itt az összes kutyákat. Nincs közöttük beteg kutya.

— Jó, de egyik percről a másikra is megveszhetett!

— Hogy nézett ki az a kutya? — kérdezte az orvos.

— Nagy, fehér, az orrán fekete folt.

Az orvos bólintott:

— Jól ismerem. Morzsa a neve. Nem volt veszett!

— Köszönöm a megnyugtatást! De egy kutyánál sohasem lehet tudni...

Mosolyogva szakított félbe:

— Ha a kutya beteg volt, rögtön megtáviratozom.

Dühös lettem:

— Jóval vigasztal! Megtörténhetik, hogy addigra négykézláb fogadom a táviratkihordót, ugatok és jól beleharapok.

Gúnyosan mondta:

— Nem megy olyan gyorsan. Veszettségnél habzik a száj. A táviratkihordó észrevenné és elmenekülne, mielőtt megharapná.

— Tréfál?

— Bocsásson meg, de mulatnom kell a maga indokolatlan félelmén.

— Egyáltalán nem indokolatlan.

— De az. Mondja csak, ugatott a kutya?

— Igen.

— Na lássa. Amelyik kutya ugat, az nem harap.

— De harapott!

— Mert a farkára lépett.

Ebben a pillanatban fiatal nő lépett a rendelőbe, mögötte a nagy fehér, fekete foltos kutya állt meg az ajtóban. Az orvos elvégezte a bemutatás szertartását.

— Engedje meg... A feleségem... A kutya pedig az én Morzsám...

Az eb barátságosan csóválta a farkát, amelyre negyedórával előbb ráléptem, közelebb lépett, és az orvos vezényszavára a pracliját nyújtotta felém. No, ez a Morzsa valóban nem volt veszett. Az asszony két kis kockacukrot vett ki táskájából és felém nyújtotta:

— Barátkozzanak meg, adja oda neki a cukrot.

Szót fogadtam, a kutya ismét bebizonyította, hogy élesek a fogai, mert a két szem kőkemény cukrot úgy kettéharapta, mintha vajból lett volna. Aztán megnyalta a szája szélét. Ízlett neki.

— Most már tudja, hogy miért voltam olyan biztos a dolgomban. Amikor leírta

a kutyát, tudtam, hogy az enyémről van szó. A feleségem bevásárolni ment vele.

Morzsa hozzám dörgölte pofáját, megnyalta a kezemet, úgy viselkedett, mintha a gazdája lennék.

Azután odafeküdt a lábam elé. Az asszony ismét kockacukrot nyomott a kezembe, és én a cukorral teljesen meghódítottam Morzsát.

Az orvos kisfia szólt be a kutyáért, de Morzsa nem mozdult. A kisfiúra vetett tekintete azt jelentette: „Nem vesztem meg itthagyni a cukrot."

Palásti László

FEDEZZÜNK FEL FIATALOKAT FALUN

(Helyszíni közvetítés)

RIPORTERNŐ: Kedves Hallgatóink, a Fedezzünk Fel Fiatalokat Falun című sorozatunk keretében ma egy kis bogárhátú faluba látogatunk el. Retikülünkben a Rádió megbízó levele, kezünkben magnetofon, szívünkben kemény akarat: megmutatjuk hol teremnek a fiatal falusi tehetségek, hol szökkennek szárba, mint a búzakalász, hogyan fejlődnek, hogyan zenélnek. Itt ülünk egy kétszobakonyhás kis bogárhátú lakásban, Alsóköcsögön, a helybeli tanítónőnél, a gyerekek szeretett Ilka nénijénél. Második műszakban dolgozik, éppen cseresznyét főz be... Ilka néni, milyen gyönyörű ez a cseresznye!

ILKA: Nem cseresznye ez, hanem meggy, édes lányom. Jó termés volt belőle.

RIPORTERNŐ: Bennünket az érdekel, milyen volt a termés a zenei tehetségek fáján.

ILKA: Nagyszerű volt, édes lányom, itt van például Kormos Pistike, aki csak három évvel ezelőtt vette a kezébe a billentyűket, és máris sokat ígér.

RIPORTERNŐ: Nézd csak! Pistike éppen kéznél van. Mondd meg, mi a kedvenc zeneszámod?

PISTIKE: A barátaimmal Franck f-moll zongoraötösét szoktam játszogatni.

RIPORTERNŐ: Hadd halljuk!

PISTIKE: Nem volna jobb, ha inkább Szvjatoszlav Rihter játszaná?

RIPORTERNŐ: Igazad van, élelmes gyerek vagy. Tehát hallgassák meg a

nagytehetségű Pistike kívánságára az f-moll zongoraötöst Rihterrel.

(A szám elhangzik a stúdióból)

RIPORTERNŐ: Most pedig itt áll előttünk a 11 éves Buzási Jóska, az új karmesteri gárda legnagyobb ígérete. Saját vágású mogyorófa-pálcikával dirigálja a legnehezebb műveket. Jóska, mit szeretsz vezényelni?

JÓSKA: Kodály Háry János szvitjét.

RIPORTERNŐ: Hogy szoktad dirigálni?

JÓSKA: Csak úgy, mint Karajan.

RIPORTERNŐ: Hallgassuk meg tehát a kis Jóska kollégájának, Karajan mesternek vezényletével nagy mesterünk művét.

(A Háry-szvit)

RIPORTERNŐ: Van itt még valami fiatal tehetség?

ILKA: Hogyne! Ági! Nyolc éves és máris a legnehezebb áriákat szeretné énekelni. Mondd meg, Ágikám, mit szeretnél énekelni.

ÁGI: Cherubinitől Medea áriáját, mint Callas, csak szebben.

(Elhangzik a Medea áriája Callassal.)

RIPORTERNŐ: Búcsúzunk is kedves hallgatóink, jóból is megárt a sok. Ma is derék munkát végeztünk, felfedeztünk három fiatal tehetséget.

(stella)

Űrdohányos

Fülöp György rajza

Történetem a művészetről és a gazdagságról szól. Nem saját gyűjtés. Attól a művésztől hallottam, aki ifjúkorában kénytelen volt képekkel kereskedni . . . nemcsak festeni őket. Abban a régmúlt inflációban történt ez az ügy, amikor bankok termettek minden sarkon, és számos kilincsen nyugdíjasok lógtak.

– Valahogy hozzájutottam – mesélte a festő –, egy idősb. Markó Károly képhez. Egy hiteleshez. Volt egy barátom, igazi kereskedő. Az meglátta, füttyentett egyet, mondván: gyere csak velem. Ez biztos pénz. Van egy kuncsaftom rá. Egy gyűjtő. Egyébként bankár.

Mentem vele. A bankár előszobájában csupa aranyozás, műmárvány és műbársony közt gyönyörű titkárnő gépelt. Foghegyről ránk szólt, hogy a vezér ma nagyon el van foglalva, fontos tárgyalásokkal, ő be sem tud szólni. Az én barátom fölényesen legyintett. – Menjen csak be nyugodtan, és mindössze ennyit mondjon: Markó!

A fiatal hölgy elpirult, felugrott, ránk meredt, és berohant. Tudtam, hogy idősb. Markó Károly nagy festő, de hogy ekkora! – gondoltam, – azt nem!

Már nyílt is a párnázott ajtó, ott állt előttünk a bankár, vérvörösen, homlokát törölgetve.

– Parancsoljanak, uraim – lihegte. – Foglaljanak helyet. Bocsássanak meg. Öt perc dolgom van, aztán rendelkezésükre állok, – hadarta, kinyitott egy fiókot, mely-

ben szivar, cigaretta volt, óriási mennyiségben, egyik rekeszben, a másikban viszont tízes csomagokba rendezve százas bankók. A bankár nagystílű gesztussal a fiókra mutatott. – Kínálják meg magukat! Szivar, cigaretta, amit parancsolnak. – Szólt, s a hangja remegett. – Rögtön jövök vissza. S kiment.

Én ránéztem a barátom arcára, majd a százaskötegekre, és még mindig nem értettem a dolgot. Ő csak mosolygott, mint egy szfinx. Aztán visszajött a bankár. Egy pillantást vetett a fiókra, megállapítván, hogy a bankókból semmi sem hiányzik, s ez mintha csalódást okozott volna neki. Majd ránknézett megadóan, és megkérdezte: – Dehát... mi... miről van szó tulajdonképpen?

– A Markóról – nyomta meg barátom a szót, s már elő is vette a képet az aktatáskájából. Egy ritkaszép, idős Markóról... Kékruhás leány...

A bankár ránkmeredt: – Egy képről?

– Miért? Mit tetszett gondolni? – érdeklődött barátom, ártatlan őzike szemekkel; majd miután a vezér megkönnyebbülésében nevetve, és alku nélkül fizetett ötezer pengőt, a kapuban így szólt hozzám:

– Némely festőnek az a szerencséje, hogy utcát neveztek el róla.

Fedor Ágnes

VANNAK egészen Furcsa DOLGOK

Szerelmes levél az adóhivatalnak

Az amerikai „National Guardian" cikke szerint az arizonai adóhivatal egy forróhangú szerelmes levelet kapott. A levelet író férfi nyilvánvalóan a szerelmesének küldte el — véletlenül — az adóbevallást, a szerelmes levelet pedig az adóhivatal kapta meg. Ezt a cserét a szerelmes levél következő mondata is alátámasztotta: „Az adóhivatalt alaposan átejtettem, nevettél volna, ha olvastad volna. A te okos Johnnyd eszén akarnak ezek a tökfejek túljárni?!"

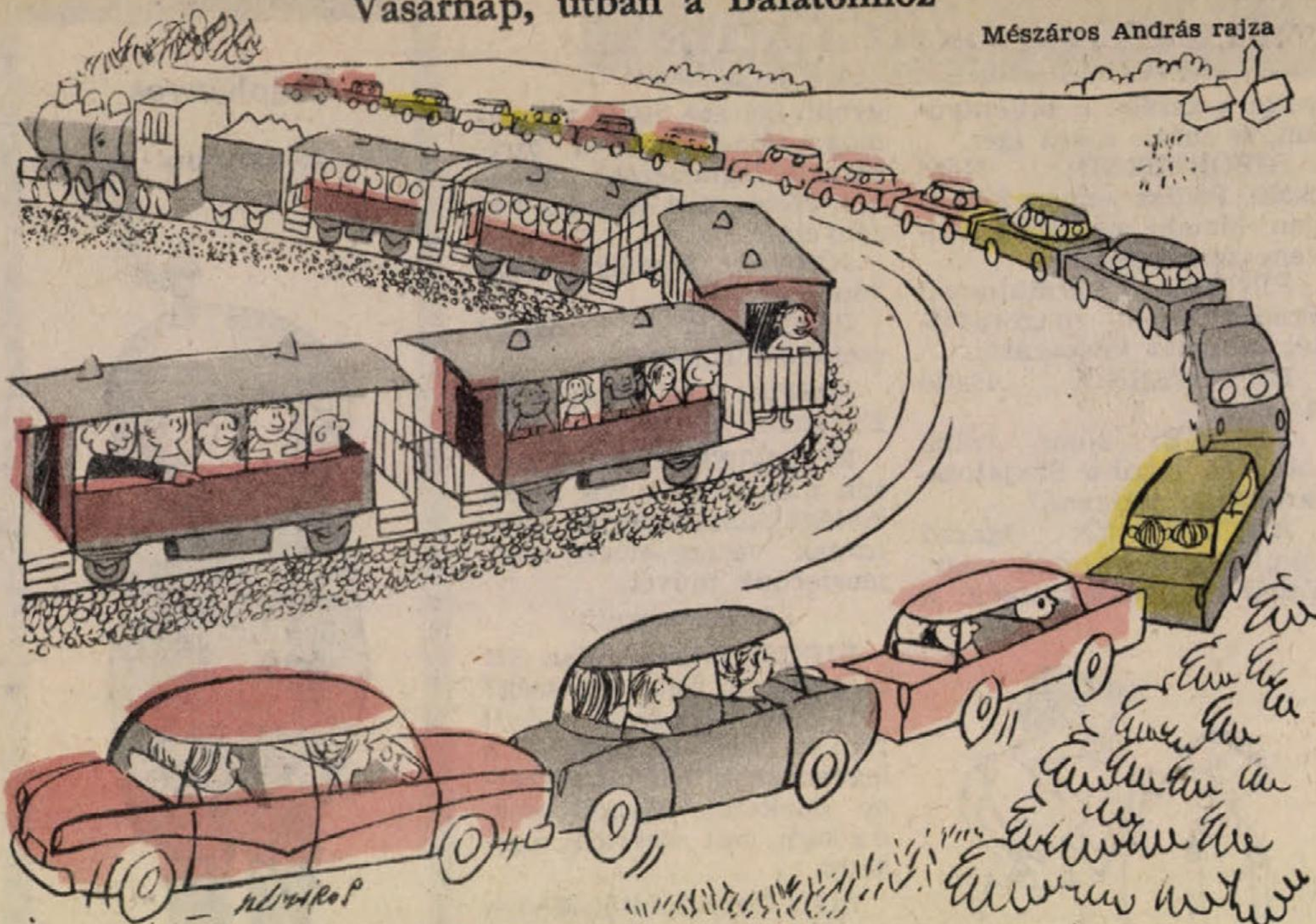
A rátarti rugbyjátékos

Az újzélandi Aucklandban egy rugbymérkőzésen a fiatal Sonny Rewi úgy szégyellte magát rossz játéka miatt, hogy — mint később elmondta — szégyenében megszökött.

Ez az önérzetes cselekedet egy teljes esztendejébe került a rátarti sportembernek. Rewi ugyanis az aucklandi börtön csapatában játszott, s a mérkőzés utáni szökése miatt egy további évvel megtoldották ötéves börtönbüntetését.

Vasárnap, útban a Balatonhoz

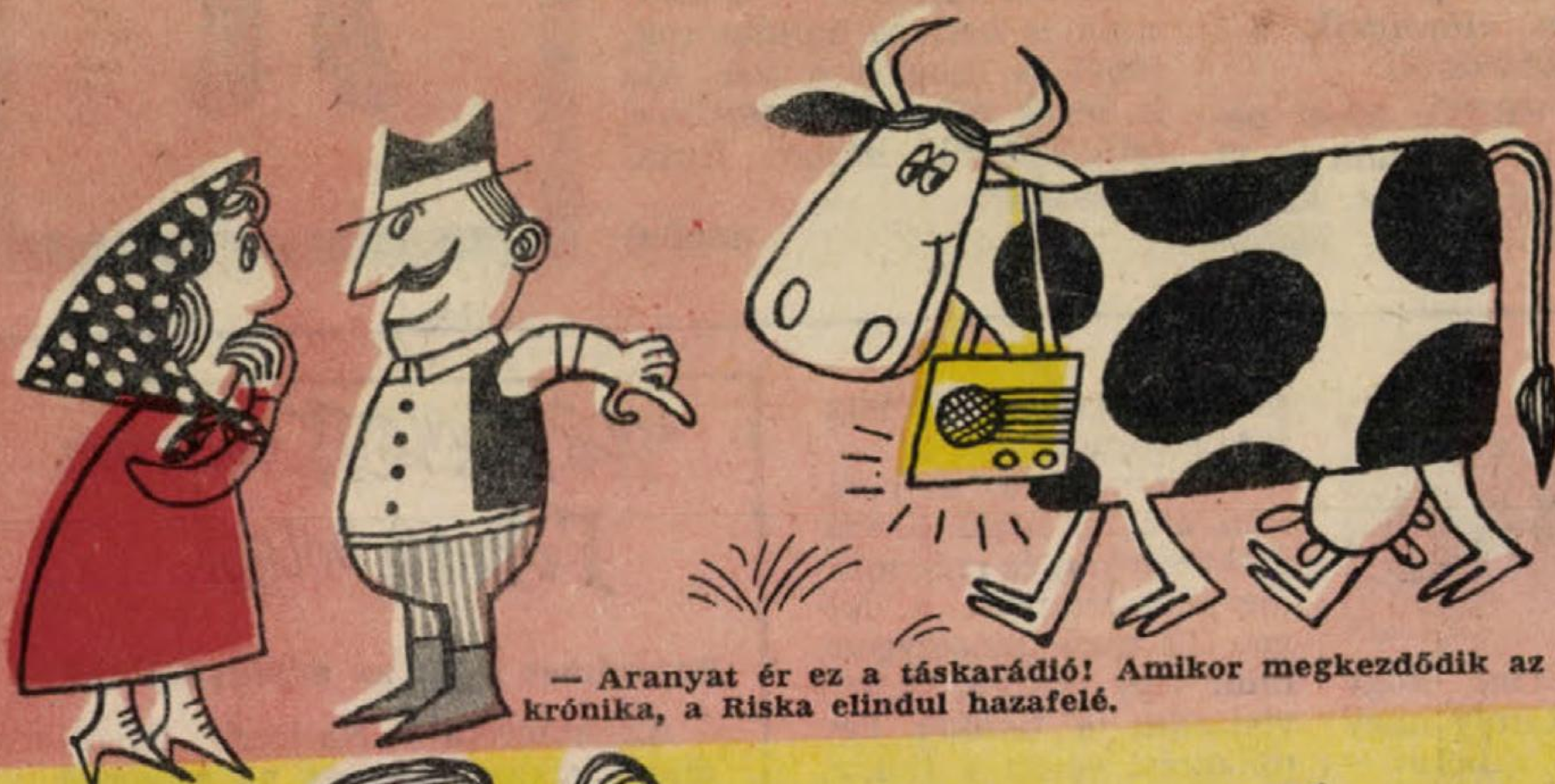
Mészáros András rajza

– Hát most mondd, mi a különbség?

Gépkorszak falun

Fülöp György rajza

— Aranyat ér ez a táskarádió! Amikor megkezdődik az Esti krónika, a Riska elindul hazafelé.

— Ezt a felvételt elküldjük az újságoknak, hadd tudják meg, hogy a mi szövetkezetünkben nyakig ért a gabona!

— Szoktatás kérdése ez, komám... Ez az okos masina már magától is megáll minden kocsma előtt...

MODERN AUTODAFÉ

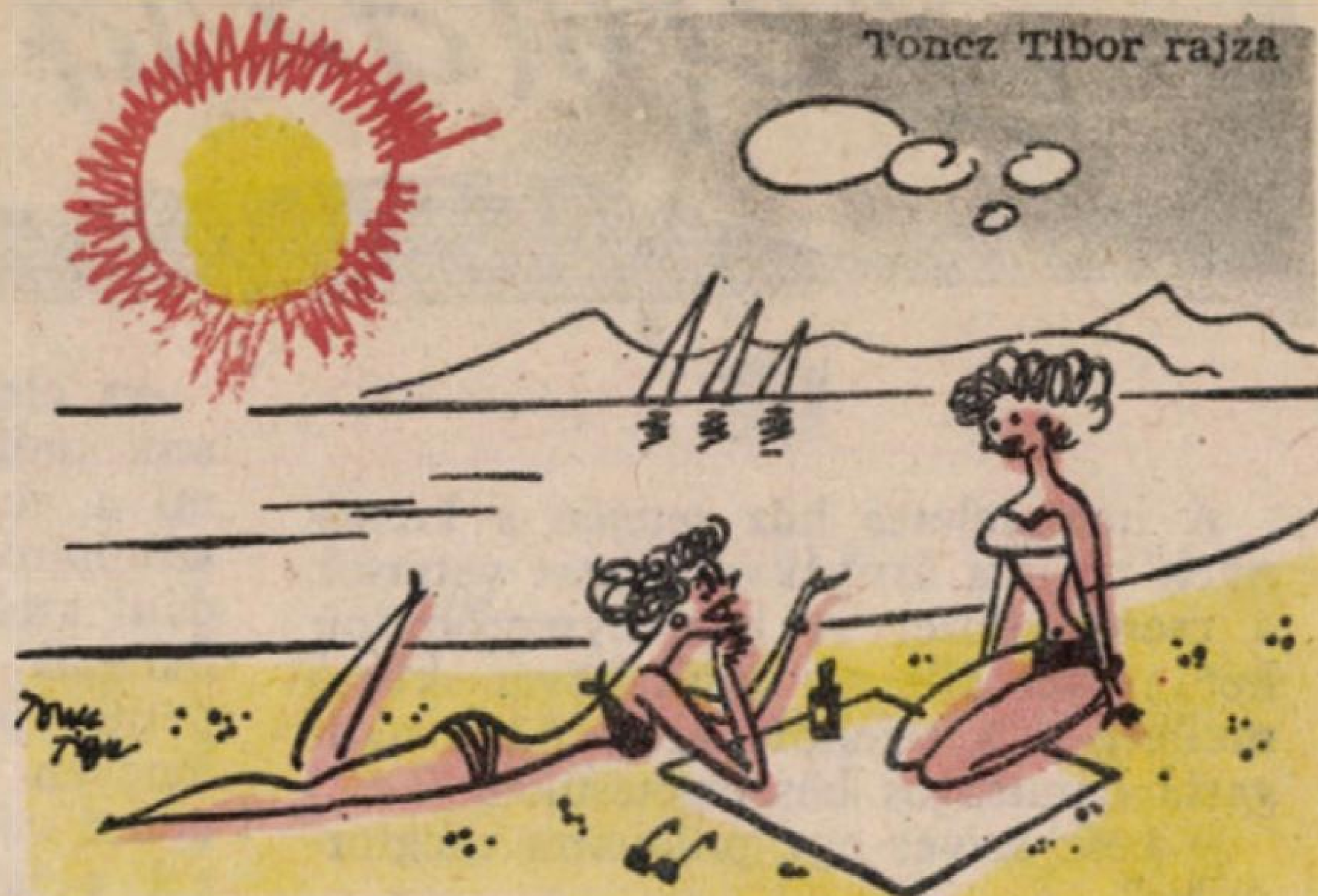
Vasvári Anna rajza

– Még egy órácskát...

ÚTI BESZÁMOLÓ A BALATON PARTJÁN

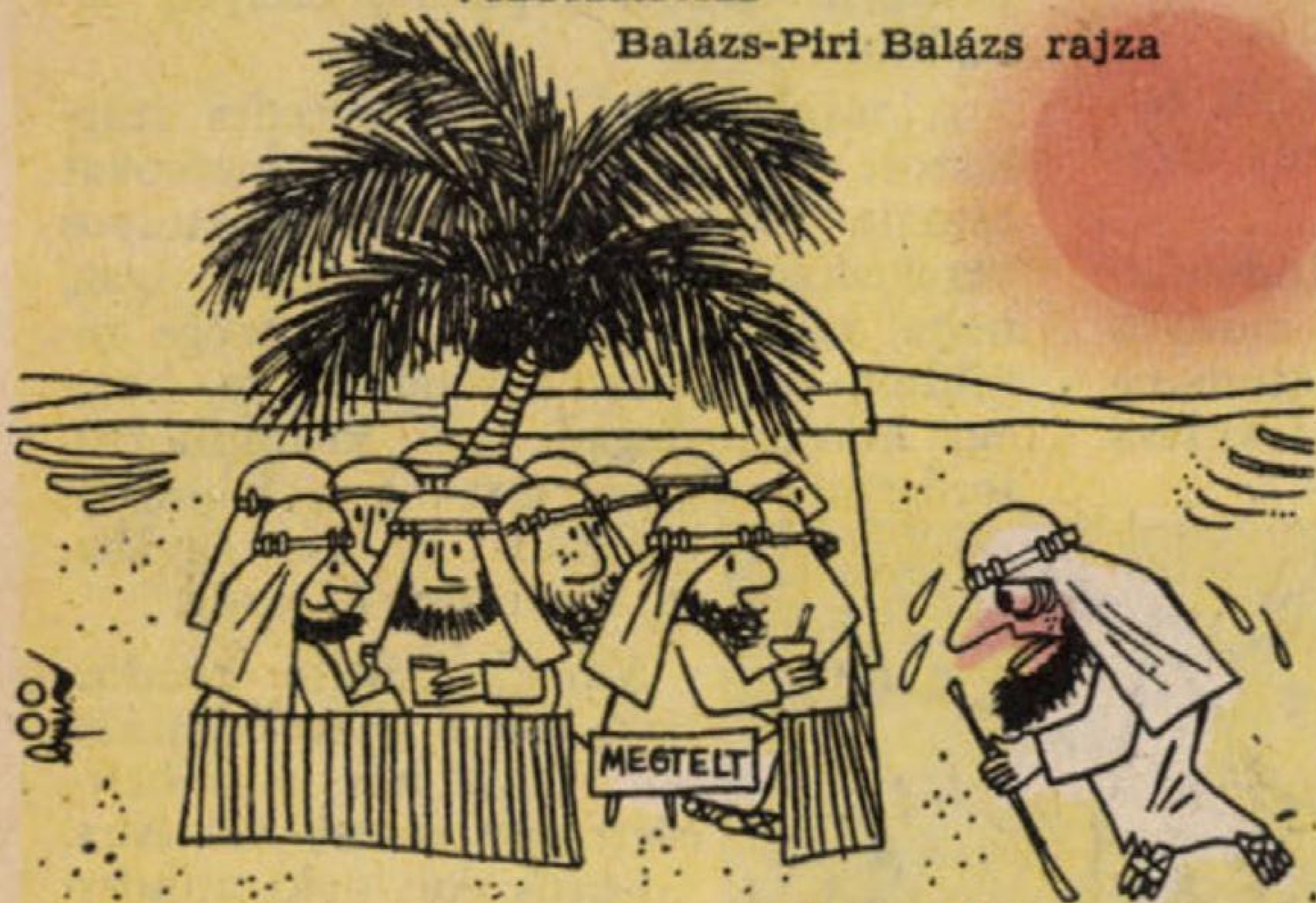
Tonez Tibor rajza

– Na és voltunk Londonban is! Te, az a hideg meg az a köd, az valami isteni!...

VASÁRNAP

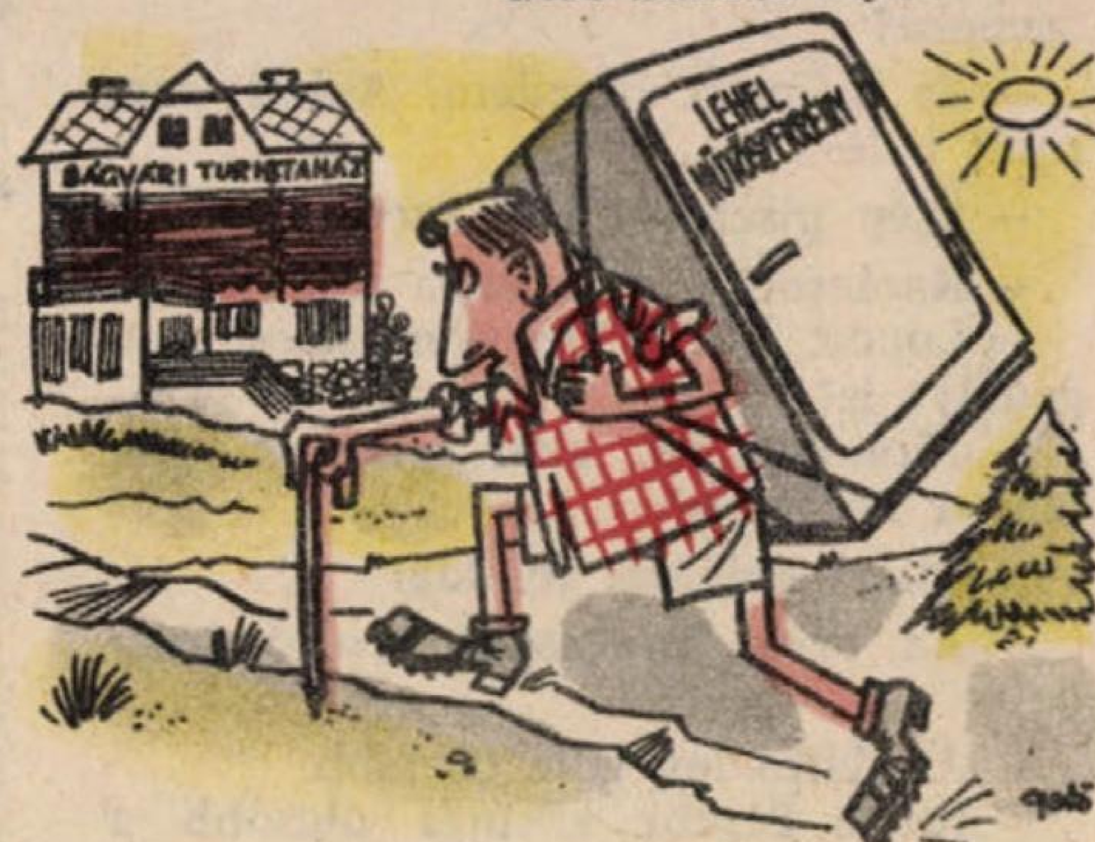
Balázs-Piri Balázs rajza

MAKACS TURISTA

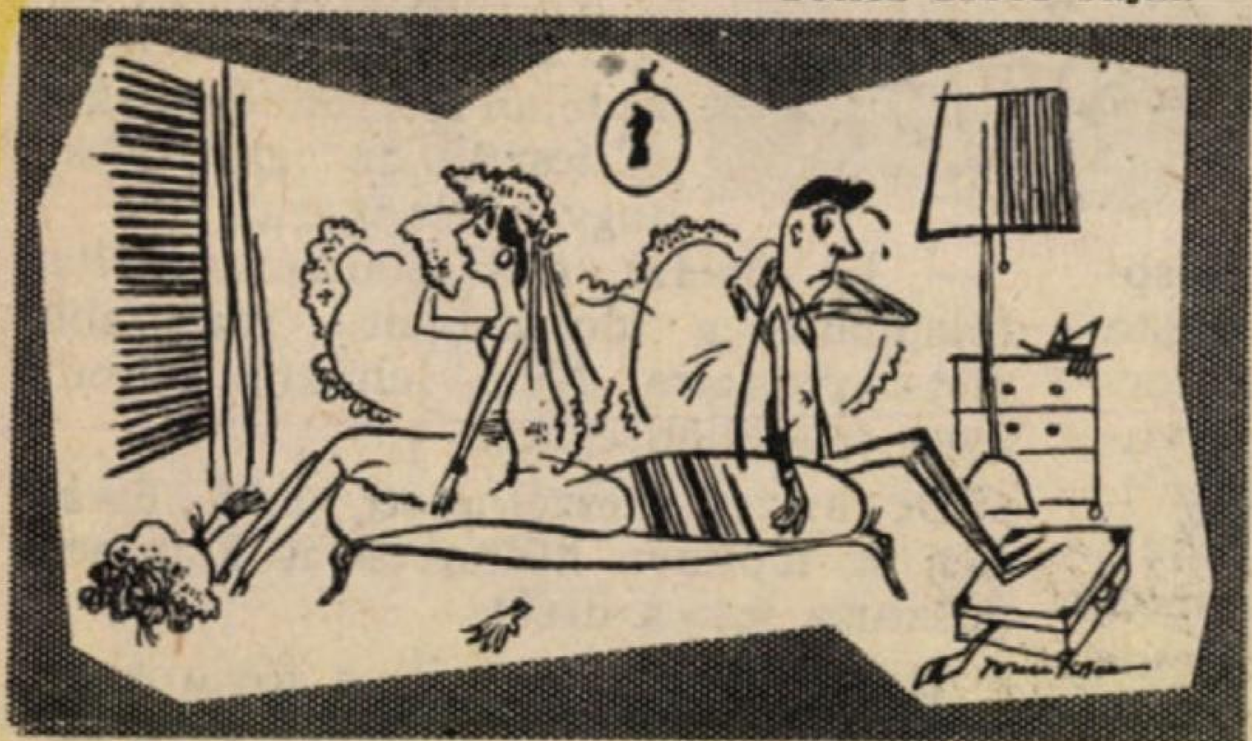
Gerő Sándor rajza

– Csak azért is megmutatom nekik, hogy igenis hideg sört fogok inni!

NÁSZÚT KÁNIKULÁBAN

Toncz Tibor rajza

– Ugye, nagyon meleg van itt, szívem?
– Kibírhatatlan! Mit kéne csinálni, Pista?...

KÁNIKULA

Várnai György rajza

Pesti tudósítónktól

Legújabb regényem teljesen mai tárgyú. A család hányatott sorsán keresztül gyógyszeriparunk fejlődését mutatja be. Címe már van a regénynek: „Antineuralgica". A regény tartós sikere biztosítva van, mert szavatosságként ez áll rajta: „Olvasásra felhasználható 1963. július 1-ig."

*

Magasra törő nép vagyunk, a címekben is szeretjük a felemelkedés kifejezését. Innen a főellenőr, a főkertész, a főedző, és más kiművelt emberfők.

Tiszteletteljes érzés fogott el, amikor az egyik törvényszéki tudósításban azt olvastam valakiről, hogy fővádlott.

De vajon nem nézi le a többi vádlottat?

*

A bikinibe öltözött (vagy vetkőzött) nő fényképe ma már minden képeslapunk első oldalán megtalálható, legyen az akár belkereskedelmi folyóirat (Kirakat), vagy a Honvédelmi Sportszövetség hetilapja (Lobogó).

A jogcím a szerkesztők leleményességét dicséri. Nem lennénk meglepve, ha legközelebb a „Filatélia" címlapját díszítené egy bikini-hölgy, ezzel az aláírással: „Akinek már sok bélyeggyűjteményt mutattak meg."

*

Kíváncsian várom már az MTA és az MTK vetélkedőjét. (Az MTA a Magyar Tudományos Akadémia rövidített jelzése, az MTK pedig éppen most lett második a labdarúgó bajnokságban.)

Ezen az érdekes „ki mit tud?" összecsapáson az akadémikusok formás gólokat rúgnának, futnának, ugranának, vízilabdáznának, az MTK sportolói pedig megszelídítenék a termonukleáris folyamatot, meghatároznák a neutrino mozgásának törvényszerűségét, és néhány új nagyhozamú búzafajtát kísérleteznének ki.

Ez nem vicc. Legföljebb ma az. De ki lát a jövőbe?

f. l.

Félmázsa arany

TÖRÖK REZSŐ VIDÁM REGÉNYE

I.

1.

A hatemeletes ház tetején a kémények nyurga árnyékvonalakat vetettek a cseréplejtőre. A kéményseprőhídon két ember állt az egyik kövér kürtő mellett, — a telehold érdeklődve hallgatta barátságos beszélgetésüket.

— Lesz szíves egy pillanatra megfordulni?

— Örömmel. De ne csavarja annyira a karomat, mert eltöri.

— Üvegből van a könyöke?

— Úgy látszik, maga kéz helyett harapófogót visel a kabátujjában.

— Megengedi, hogy benyúljak a zsebébe?

— És ha nem engedem? Akkor nem nyúl bele?

— Szép pisztoly! Hol szerezte?

— Karácsonyi ajándékba loptam.

— Lopott hozzá fegyverviselési engedélyt is?

— Mondja, itt akar társalogni velem a háztetőn?

— Miért mászott fel ide?

— Az orvos magaslati levegőt rendelt.

— A Mátra levegője tisztább.

— Ide a Ferenc körútra olcsóbb a viteldíj.

— Lesz szíves megengedni, hogy ezt a karperecet rácsatoljam a csuklójára?

— Ki nem állom, ha férfiak ékszert viselnek.

— Viselje a kedvemért. Boldog órák szép emlékeképpen.

— Legyen meg az úr akarata. Megjegyzem, tetszik nekem, hogy ilyen finoman diskurál. A többi hekus csupa útszéli hadovát ken bele a társalgásba. Maga egyetemre jár a rendőrtiszti állása mellett, ugye?

— Jogra. Harmadik szemeszter.

— Engedje meg, hogy sóhajtsak. Én is jártam valaha az egyetemre.

— Jog?

— Télikabát. Ott szoktam csórni a téli holmit.

— De talán indulhatnánk is. Bár igazán kellemesen beszélgettünk.

— Részemről a népünnepély. Mondhatom, fennállásom óta nem érintkeztem ilyen jómodorú zsaruval.

— Köszönöm. Akkor landoljunk...

A főkapitányságon örömet és feltűnést keltett, hogy a Ranolder utcai revolveres betörő három nap alatt kézre került. Csak Francsek alezredes húzta el a száját, mikor megtudta, hogy a „cukorbaba", az elegáns, udvarias Simonyi fogta el.

— Több a szerencséje, mint az esze! — köpte ki mogorván. — Ilyen kikentkifent alakból sohase lesz énekes halott. Ez nem rendőrtiszt, ez bártöltelék!...

Pedig a fiú két-háromszor volt csak bárban. Akkor is keresett valakit, aki külföldi rum helyett belföldi plantateát szállított, szépen adjusztált üvegekben.

* *

Az élet furcsa és bonyolult. Sohasem tudhatja az ember, mi az előny, mi a veszedelem. Simonyi Géza huszonhárom éves rendőrhadnagy például attól került bajba — hihetetlenül hangzik, de így van —, hogy veszekedetten jó megjelenésű. Hogy százkilencven centi magas legény, kapudöntő vállakkal, remek mellkassal. Fogai egészségesen csillognak a hetyke kis bajusza alatt. Hangja dallamosan zengő bariton. Arca fényképreklámra alkalmas. Akkora szürke kifejező szemei vannak, hogy a nőneműek félnek hosszabb időn át belenézni, mert szédülnek tőle. És izmos és karcsú, és pompásan áll rajta a rendőrtiszti egyenruha.

— Tessék? Hát ez is baj? — kiált felháborodva minden melegszívű olvasónő.

Pardon. Szerintem sem mindennapos dolog, hogy valaki az előnyös megjelenése miatt kerül hátrányos helyzetbe. Egy egész világ átalakulása kellett hozzá.

A győzelmes szovjet haderők kisöpörték az országból Hitler szadista csapatait. Szálasi mester, meg a terrorbandája a nácikkal nyargalt nyugatra. Az államrendőrség vezetői, tisztjei és legénysége közül is sokan vonultak át a határon. Idehaza napok alatt állították fel az új magyar rendőrséget.

Valamikor a fürtöshajú Lucius Quinctius az eke mellől ugrott a seregek élére, mikor az ország érdeke úgy követelte. Francsek Balázst, a régi szakszervezeti harcost meg éppenséggel gabonazsákoló munkájától hívták el, nevezték ki rendőrtisztnek, és lett hamarosan alezredes.

Francsek Balázsra még a felesége sem mondta soha, hogy szép, pedig neki aránylag tetszett. Középtermetű, széleshátú ember volt, rövidnyakú, turcsi orrú, szögletes képű. Állítólag kétszer jelentkezett, mikor a kezet osztották, és háromszor, mikor a lábat. Futballista korában nem engedték tizenegyest rúgni, mert széjjel ment a labda. A katonaságnál leszerelték, nem lévén akkora bakancs a raktárban, ami ráment volna a lábára.

Valljuk be, az egyenruha kissé kacifántosan állt rajta, a csizmája tisztaságára sem fordított különösebb gondot. De a vastag, kidolgozott öklével belekotort a rommá lőtt Budapest alvilágába, és a bűnözők közül sokan disszidáltak miatta. Bár sohasem olvasott Harun al Rasid kalifáról, ő is rongyos ruhában (a régi zsákhordó toalettjében) mászkált a „nehéz vagányok" búvóhelyein.

Ezek a mákvirágok óriási halászatot csaptak a felborult ország zavarosában. Napóleon-aranyat, Gainsborough-festményt árultak, de akadt a raktárukban pénzszekrénytől dunai gőzösig mindenféle áru. Egy Lukovitz nevű ember fegyverekben specializálta magát: géppisztolyt, aknavetőt, sőt nehézágyút dobott a piacra, mélyen leszállított áron.

A zsákhordóból lett alezredes szaglászott és figyelt. Nagyszerű fogásokat csinált. Öklös, bicskás és pisztolyos verekedésekből került ki élve. Igaz, néha, mikor hazament, a felesége rémülten telefonált a rendőrségre, hogy egy hordóra dagadt fejű, krumpliorrú, ferdeszájú idegen tört be a lakásába, befeküdt az ura ágyába, és most ott hortyog.

Szóval, kiváló rendőrtiszt lett Francsek Balázsból. Csak hát ő is beleesett egy furcsa túlzásba. Gyanús volt neki minden tisztára borotvált, jólöltözött ember.

— Burzsuj pofa! — mondta az ilyenekről.

Hiába akarta meggyőzni közvetlen fölöttese, Vörös ezredes (maga is betűszedőből lett rendész, akin jól feszült az egyenruha), hogy nincs igaza:

— Te, Balázs, a szocializmus célja, fölemelni a dolgozókat, magasabb életszínvonalra. Nem lehúzni a rongyos rendetlenségbe!

De hiszen beszélhetett neki. Ezekben az időkben különben is Francsek gusztusa lett a divat.

Szinte általánossá vált a fővárosban a „maszkírozás". Az emberek nem borotválkoztak, talán nem is mosakodtak. Pedig a sérült házak előtt már kőműves-állványok emelkedtek, a színházak játszottak, a kirakatokban divatcikkek kínálódtak. Mindegy. A nyakkendők páni félelemben rejtőzködtek a szekrények legmélyén. Jó állapotban levő polgári zakóöltönyökre varrtak terjedelmes foltokat, holott a foltok alatt sértetlen volt a kelme. Kötél-övvel átkötött koszos és elnyűtt felöltők, szemétből kibányászott, hervadt micisapkák revüje vonult fel a szépítkező körutakon. Somogyi Géza a tiszta ingével, vasalt uniformisával, gondosan megborotválva, kedvetlenül nézett körül az utcán. Jól látta: a fortélyos lesipuskások azt hiszik, nagyobb hasznot markolhatnak, ha madárijesztővé képezik át magukat.

A humorát izgatta a különös pesti pszichózis. Nem csoda, hogy verset írt róla. Abból lett a baj, hogy Birkás alhadnagy, Géza nyomozócsoportjá-

nak egyik tagja, (kongóhangú, zömök, falusi gyerek), egy rendőrségi ünnepély vacsoráján – anélkül, hogy a szerzővel közölte volna, mi a szándéka –, felolvasta a verset:

Vigasztalom Erzsimet,
átejtem a rezsimet,
sej-haj daganat,
maszkírozom magamat.
E kis trükkért te ne bánts,
hogy nem leszek elegáns,
más is teszi ezt,
hemzseg tőlük Budapest.
Nyakkendőt ők nem kötnek a nyakukra,
három rőf
ablakredőny-gurtni jön a hasukra,
ez az öv,
svájci sapka, mici sapka,
vásott kalap, ihaja,
úgy festenek, mint akár az
ágról szakadt nyavalya.
A jó inget szakítsd szét,
új nadrágod vágd el,
így leszel te, így leszel te
elsőrangú káder.

Simonyi Géza, ha szemmel ölni lehetett volna, már az első sorok után belefojtotta volna a szót vastag kartársába. Észrevette, hogy Francsek fokozódó figyelemmel hallgatja költeményét. Az alezredes arca elkomorodott. Látszott rajta, szilárd meggyőződése, hogy a „kisuvickolt bártöltelék" az ő kifigurázására írta a hülye verset.

Francsek a felolvasás alatt úgy tervezte, hogy még aznap este magához rendeli a pofátlan hadnagyot, galléron ragadja, és kilóbálja a főkapitányság harmadik emeleti ablakán. Sajna, ezt a tervét nem teljesíthette, mert mindenki zajosan tapsolt a bártölteléknek. Maga a főkapitány elvtárs is elismeréssel jegyezte meg:

– Szó szerint így van. Valóságos maszkabál, ahogyan a lakosság öltözködik. Jól rátapintott Simonyi hadnagy a lényegre. Bizonyára azok öltözködnek így, akiknek valami nyomja a lelkiismeretüket.

Francsek a főkapitányi kijelentésre nyelt egyet, az ördög fuvarozza el! Na, nem baj! Mától fogva ott lesz a szeme a cukorbaba küllemű taknyoson. Majd elkövet valami hibát, és akkor besétál az ő utcájába.

Simonyi Géza érezte, hogy komoly veszély fenyegeti Francsek részéről. Féltette az állását. Elhatározta, megpróbál bizalmat kelteni maga iránt mérges fölöttesében.

Egy napon gyűrött öltözékben jött be munkahelyére. Nem fényesítette ki a csizmáját. Napok óta nem borotválkozott. Csoportvezetője, Patak százados, a szeme közé nevetett:

– Mi az, Géza? Szemétládában éjszakáztál?

– Dehogy – felelt panaszosan. – Megpróbálok Francsek kedvére öltözködni.

– Gondolod, hogy sikerül?

– Talán.

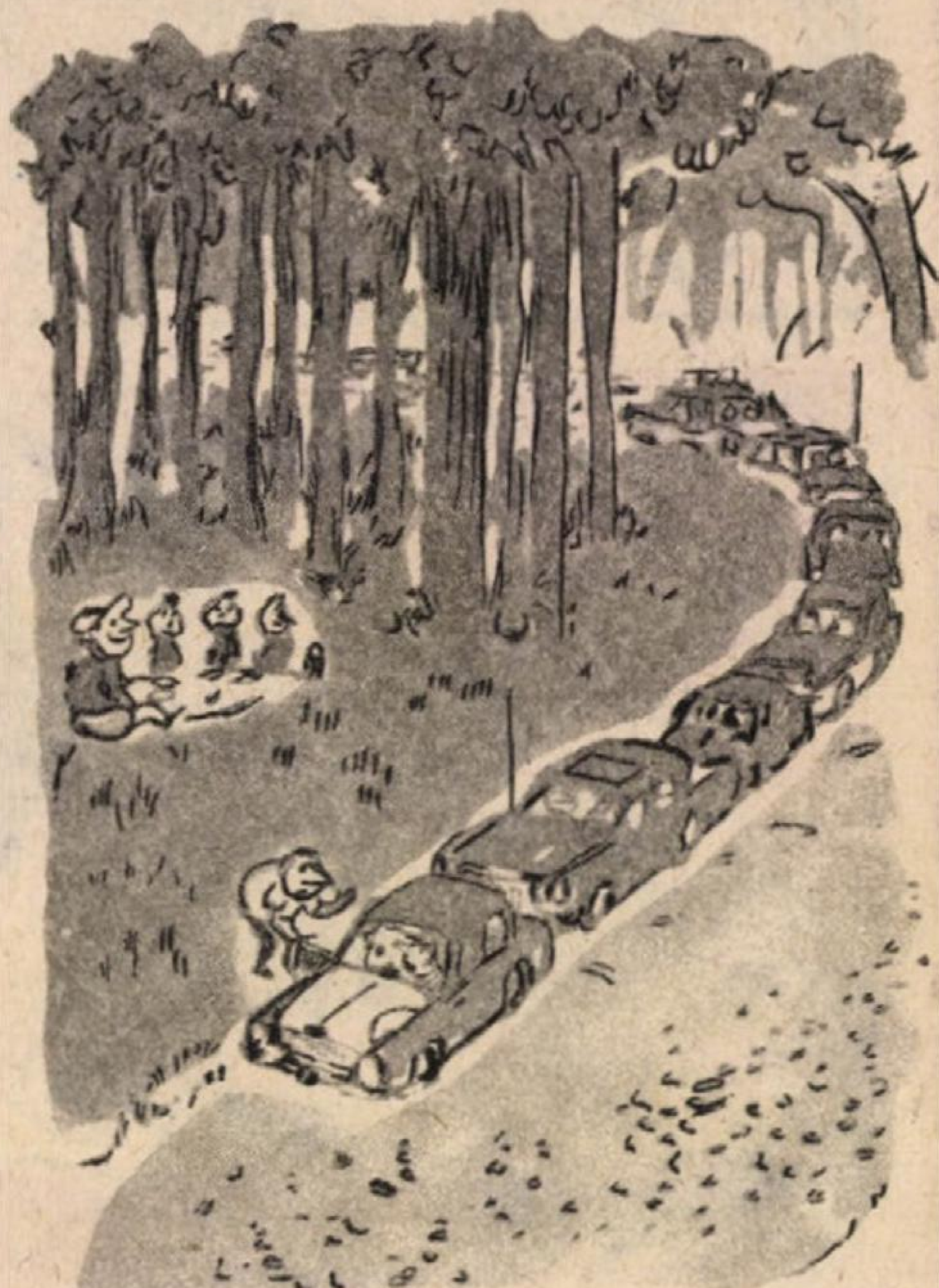
(Folytatjuk)

– Nem értem... Ön kimentett a vízből, ötszáz métert úszott velem a partra és most nem akarja, hogy megháláljam?
(A párizsi „Le Rire"-ből)

Autóstop

– Nincs egy késhegynyi szódabikarbónájuk?
(A bukaresti „Urzicá"-ból)

Fotóamatőr

(A londoni „Punch"-ból)

Nyaral a háziasszony
(A belgrádi „Jezs"-ből)

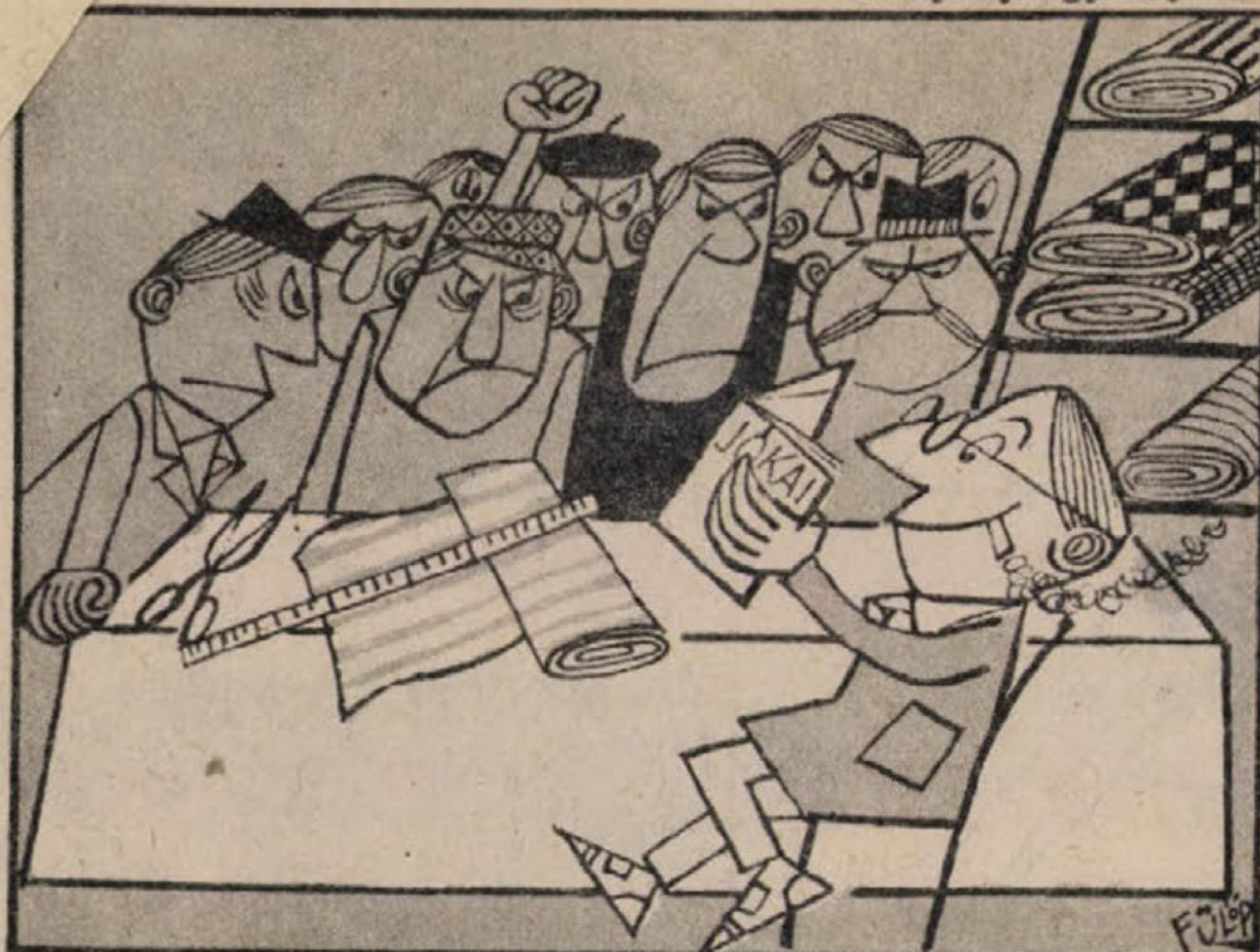

Nem közölhető kéziratot küldtek:

F. Béla, Szikszó. — L. Ildikó, Bp. XIII., Pannónia u. — U. R, Jászberény. — R. László, Becskeháza. — K. György, Bp. XIV. Erzsébet kir. u. — S. Imre, Bp. IX., József A. telep. — L. M. Bp. XIII., Pozsonyi u. — S. Béla, Pécs. — H. Ferenc, Kaposvár. — T. Zoltán, Bp. XII., Alkotás u. — B. Erzsébet, Bp. XIX., — B. András, Nemesnép. — P. Sándor, Vámosmikola. — A. László, Eger. — N. István, Bp. Dalszínház u. – N. Sándor, Alsógöd. — Gy. Sándor, Takácsi. — R. Katalin, Bp. III., Föld u. — K. Sándor, Baja. — B. József, Bp. VII., Majakovszkij u. — K. János, Jászberény. — Cs. Gyula, Petőfibánya. — M. Pál, Mezőtúr. — T. Lajosné, Pécs. — J. Endre, Miskolc. — L. Éva, Bp. VII., Lenin krt. — Zs. Lajos, Bp. — T. Etelka, Gyömrő. — J. Erzsébet, Jobbágyi. — B. Kálmán, Rajka. — K. József, Balmazújváros. — U. Csaba, Bp. V., — N. József, Bp. VIII., Festetics u. – A. Sándor, Bp. I., Logódi u. — H. József, Dunakeszi, — P. Ede, Bp., IX., Üllői u. — K. Pál, Bp. XIII., József A. tér. — M. István, Csepel. — B. László, Salgótarján. — T. József, Bp. VII., Vörösmarty u. — V. Ildikó, Pécs. — M. József, Salgótarján.

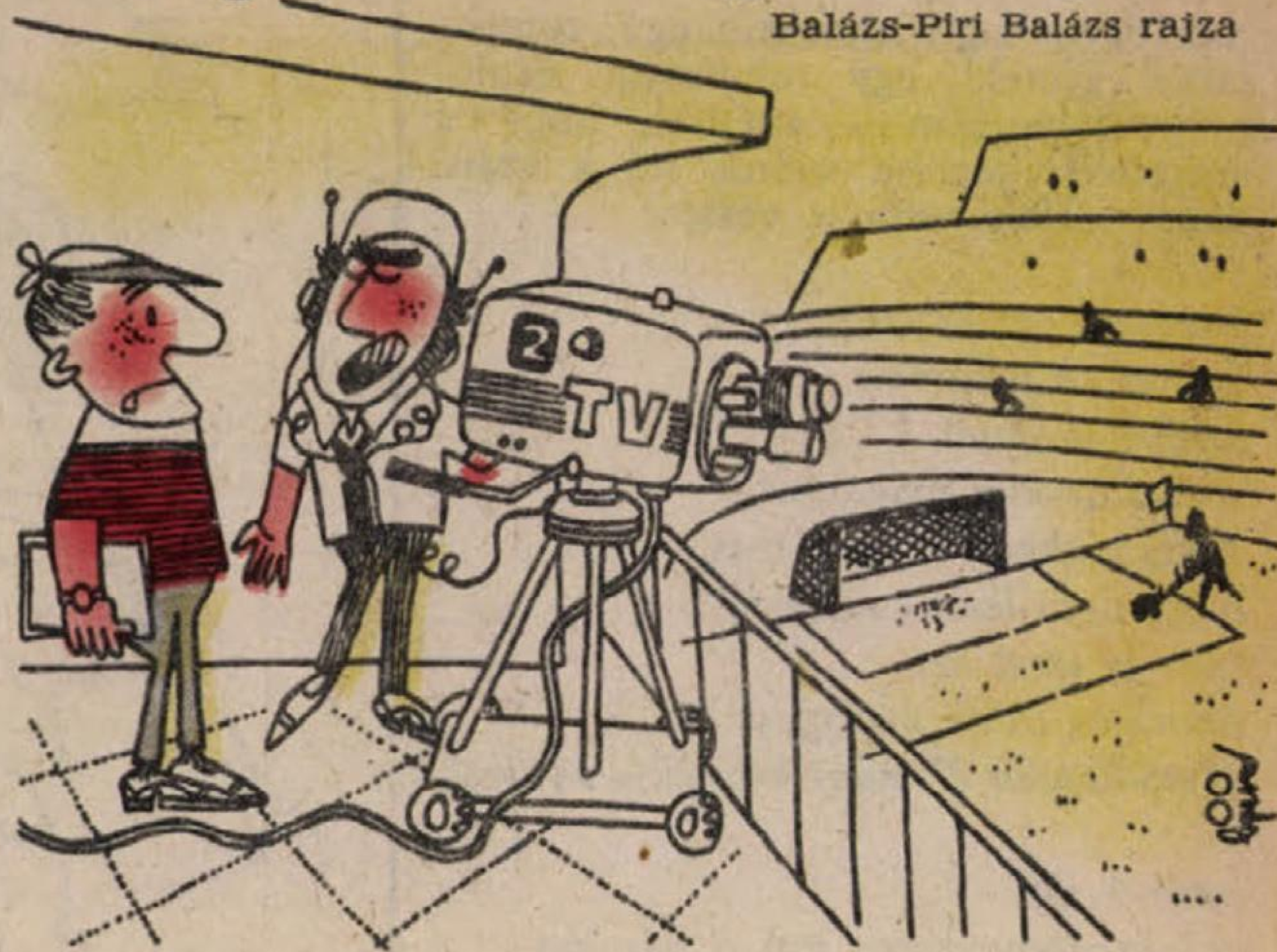
A kultúráltabb kereskedelemért

Fülöp György rajza

Véget ért a labdarúgóbajnokság

Balázs-Piri Balázs rajza

– Na, most kereshetünk valami más sportágat! ...

Irigység

Erdei Sándor rajza

– Hogy miből telik ennek a Kovácsnak ennyi karambolra?! ...

FELVÉTELI VIZSGA

– Foglaljon helyet, kérem. A bizottság kérdéseket intéz majd önhöz, amelyekre szabatos, pontos választ adjon. Nagyon sok függ a válaszok helyességétől. Első kérdés: ért valamihez teljes bizonyossággal?

– Tulajdonképpen persze ...

– Ne kerteljen. Anyanyelve?

– Magyar.

– Mondjon egy jelzőt valaminek az alakulására.

– Ilyetén.

– Mondjon három „c" betűvel kezdődő magyar szót.

– Piperkőc, szélesvásznú, kullancs.

– Mondjon néhány ellentétes kötőszót.

– Mialatt, ugyanakkor, egy sor rossz átadás, ... több nincs.

– Jellemezzen egy ön által látott eseményt.

– Véleményünk szerint, ahogy észrevettük, nézetünk alapján felfoghatjuk másképp is, de ellenben tegyük hozzá, hogy rendkívül ritka esetekben mi is ... szóval nézzük tovább ...

– Keressen hasonlatot egy hálóban fickándozó halra.

– Nem táncolhatna fickándozás helyett?

– Táncolhat.

– Nem lehetne hal helyett labda?

– Lehet.

– Akkor mintha zsinóron húzták volna.

– Gratulálunk, felvételi vizsgája sikerült, ön megfelel a követelményeknek. Holnaptól kezdve mindenfajta sporteseményt közvetíthet a televízióban.

N. A.

Modern Janus

Várnai György rajza

Esztrád

Szegő Gizi rajza

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP

Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor. Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, *142—220 — 63.4062 — Kossuth Nyomda, Budapest. — Terjeszti a Posta Központi Hírlapiroda. Tel.: 180—850. INDEX: 25504